Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester, Mass.
By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
DEC 12 1919

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 49 Vol. VI. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 4 d. Gruodžio (Dec.), 1919 m. 5 cents per copy Metai 6

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Masschusetts, under the Act of March 3, 1879.

Lietuviai sumušė vokiečius-rusus; šie turėjo atiduoti ginklus kad išvengti sunaikinimo.

SUV. VALSTIJŲ VALDŽIA PASKELBĖ, KAD ANGLIŲ KASYKLOS TURI BUTI DIRBAMOS, NES VISAI ŠALIAI GRĘSIA PAVOJUS. LENKAI SAKOMA PASKELBĖ MOBILIZACIJĄ LIETUVOJE. JUDENIČO ARMIJOS JAU NĖRA. MARŠALAS FOCH SAKO VOKIETIJA TYKOJA ATNAUJINTI KARĘ. MEKSIKO ATSISAKĖ IŠPILDYT S. V. REIKALAVIMUS.

Latviai atėmė Mintaują.

Londonas, lapkričio 24 — Lietuvių atstovai čionai gavo žinią, buk latvių kariuomenė atsiėmė Mintaują nuo vokiečių-rusų.

Lenkai paskelbė mobilizaciją Lietuvoje.

Kopenhagen, lapkričio 25 —Gauta tegramas iš Kauno, kad lenkai paskelbė visuotiną mobilizaciją užimtuose Lietuvos kraštuose. Tokis lenkų žygis yra priešingas tarptautiniam įstatymam. Iš priežasties šios mobilizacijos, daugelis lietuvių vyriškių bėga iš lenkų užimtų kraštų į Lietuvių pusę.

Lietuviai užpuolė vokiečių traukinius.

Berlinas, lapkr. 25 d. — Anot vokiečių laikraščio Berliner Tageblatt, vokiečių armija Pabaltijos kraštuose randasi labai keblame padėjime. Vokiečių legijonai, tame skaičiuje keleta liuosnorių pulkų, susirinkę į pietus Mintaujos, buvo latvių užpulti netoli Krukų. Antra latvių armija, iš šiaurrytų, bando perkirsti gelžkelio liniją tarp Mintaujos ir Šiaulių, kad visai užstojus vokiečiams kelią.

Penki traukiniai, kurie vežė vokiečių pabėgėlius iš Mintaujos buvo lietuvių armijos apšaudyti ir sakoma į 50 ypatų užmušta, o 150 sužeista.

Vokiečiai sako jų štabas dar vis Šiauliuose ir buk gelžkelis į vakarus Šiaulių jų kontrolėje. Abelnai, jų padėjimas pavojingas.

Derybos su bolševikais prasidės.

Londonas, lapkričio 25 — Estų valdžia pranešė, anot bevielinio telegramo iš Maskvos, kad taikos derybos su sovietų Rusija prasidės Dorpate 2 d. gruodžio. Sovietų delegatai pereis per frontą ties Pskovu. Manoma, kad Latvija ir Lietuva dalyvaus šiose derybose.

Jau nėra Judeničo armijos.

Revalis, lapkričio 24 d.— Estų armijos vyriausias vadas gen. Soots sako, buk jau nėra Judeničo armijos. Gen Judenič ir jo štabas nieko neveikia; dalis jų armijos nuginkluota, o dalis stojo į estų eiles.

Kopenhagen, lapkričio 25 —Sovietų atstovas Litvinov čia pribuvo ir derybos tarp jo ir anglų atstovo, kaslink belaisvių mainymosi prasidėjo.

Londonas, lapkričio 25 — Bevielinis telegramas iš Maskvos sako, buk daugybė baltgvardiečių suokalbininkų suareštuota Maskvoje. Kalugoje atidengta dvarponių ir oficierių suokalbis prieš sovietą; daugybė suokalbininkų sušaudyta.

Foch sako Vokietija ketina atnaujinti karę.

Paryžius, lapkr. 25 d. — Maršalas Foch pasakė tulam amerikonui korespondentui, kad jo nuomonėje, Vokietija atnaujins karę prie pirmos progos; militarizmo dvasia dar toli gražu nemirė vokiečių širdyse. Pagiežos geidimas giliai įsigavęs visuose vokiečiuose. Vokiečiai dabar mano įgyti rusų pritarimą ir su jų pagelba atkeršyti savo priešams.

Berlinas, lapkričio 25d.— Vakar surengta didelė demonstracija del gen. Ludendorfo, laike ceremonijų Potsdamo garnizono bažnyčioje už vokiečius kritusius karės laike. Pastorius laike pamokslo išsireiškė, kad "kuomet laikas ateis, mes visi mirsime narsiai už savo garbę." Ant galo jis ragino kareivius vėl įvykint monarchiją. Tulas kareivis sušuko gen. Ludendorfui: "Kai valanda ateis, mes visi tave seksime, generole:" tada visi pradėjo dainuoti "Deutschland ueber alles" (Vokietija virš visų). (Tas viskas duoda didelę reikšmę maršalo Foch žodžiams. **Red).**

Lietuviai prižada nekliudyti besitraukiančių vokiečių.

Berlinas, lapkričio 26 d.— Lietuviai prižadėjo nepereiti per demarkacijos liniją, anot žinių čionai gautų ir sąjungiečių komisija sakoma yra pasirengus leisti patiems vokiečiams apginti savo gelžkelio liniją, jei kas toliau įsikiš į vokiečių besitraukimą.

Sovietai nenori kariauti.

Londonas, lapkričio 26 — Bevielinis pranešimas iš Maskvos sako, buk bolševikų organas Pravda tvirtina, kad nežiurint jų armijų pasisekimų ant visų frontų, sovietų valdžia nenori karės ir norėtų pradėti taikos derybas su sąjungiečiais ir net su imperialistais, bet sąjungiečiai turėtų prižadėti niekaip nepagelbėti kontrarevoliucijonieriams.

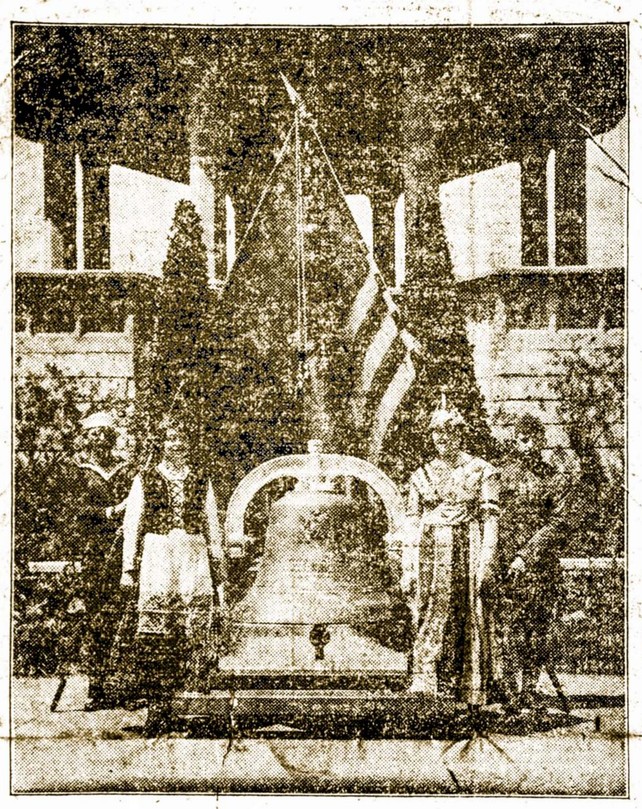

LIETUVOS LAISVĖS VARPO SKYRIUS.

Lietuvos Laisvės Varpas, Amerikos lietuvių dovana Lietuvai suteikta Amerikos Lietuvių Seime atsibuvusiame Chicago, Ill., jau pradėjo kelionę linkui Lietuvos; aplankydamas pakeliui didesnes lietuvių kolonijas ir šaukdamas savo graudžiu balsu visus lietuvius prie vienybės už Lietuvos Laisvę ir rinkdamas aukas šelpimui Lietuvos. Tukstančiai gerų tėvynainių jau apdovanojo tą laisvės symbolį savo gausiomis aukomis, kur tik jis atsilankė. Apgailestaujame, kad iš priežasties varpo didumo ir sunkumo ir didelio skaitliaus lietuviškų kolonijų Amerikoje nebus galima visur Varpui atsilankyti. Todel geri tėvynainiai ir savo gimtinę mylinti lietuviai yra prašomi apdovanoti Lietuvos Laisvės Varpą savo gausia auka siųsdami ją tiesiog Lietuvos Laisvės Varpo Komitetui.

Sulyg seimo nutarimo, aukaujantiems mažiau penkių dolerių bus duodama atminčiai Lietuvos Laisvės Varpo bronzinis ženklelis; auka aukaujantiems gi daugiaus penkių dolerių bus duodama minėtas bronzinis ženklelis ir specialis labai puikus garbės ženklas su bronziniu Lietuvos Laisvės Varpu ir šilkinėmis Lietuvos Spalvomis. Aukautojų vardai bus įtraukti į Lietuvos Laisvės Varpo Garbės Knygą, kuri bus pasiųsta su varpu ir Amerikos lietuvių aukomis Lietuvon. Toji knyga per amžius liudys kas buvo Lietuvos šelpėjais ir jos geradėjais ir kas jai linkėjo amžinos laisvės, laike kada ji buvo vargingiausiame padėjime ir didžiausiame pavojuje. Brolau ir sesutė paaukauk duosniai ant Lietuvos Laisvės aukuro ir bukite įtraukti į tą amžiną Lietuvos Laisvės Varpo Garbės Knygą ir Lietuvos geradėjų ir šelpėjų skaitlių. Tegul ir jusų vardas pasiliekа nemirštančiu Lietuvos istorijoje.

Aukas šiųskite sekančiu antrašu:

Lietuvos Lasvės Varpo Komitetas, Box 4, 3252 So. Halsted St., Chicago, Illinois

P.S.: Prie šios progos, norime pranešti, jog Lietuvos Laisvės Varpo fondas nusiuntė Paryžiun, varde A. Valdemaro, $6,000.00 (50,000 frankų) ir šiomis dienomis vėl išsiųs 25,000 frankų, nes sulyg p. Balučio aplaikyto kablegramo, fondai tenai labai reikalingi. Taigi, gerbiamieji, matote, vai pašalpą.

Suokalbis užmušti Graikijos premierą.

Athenai, lapkričio 26 d. — Graikijos valdžia atidengė suokalbį buvusio karaliaus Konstantino šalininkų, nužudyti Graikijos premierą, Venizelos ir panaikinti dabartinę grakų konstituciją. Suokalbininkai suareštuoti.

Popiežius nori paliuosuoti vokiečių belaisvius.

Muenchen, lapkričio 26— Anot oficialės informacijos čia gautos, Vatikanas mano prašyti Francijos, kad vokiečiai belaisviai butų namon sugrąžinti prieš Kalėdas.

Bolševikai užėmė 10 miestukų.

Londonas, lapkričio 26— Gen. Denikino armija pietų Rusijoj vis traukiasi;; bolševikai užėmė 10 miestelių į tris dienas. Bolševikų armija dabar eina į Ukrainą. Kolčako armijos ir skubiai traukiasi. Bolševikai jau pasiekė vietą 87 myl. į rytus Omsko.

Uždraudžia anglių kainų pakėlimą.

Washington, lapkričio 26 —Suv. Valstijų kuro administratorius uždraudė anglių kasyklų kompanijoms pakelti anglių kainas, bet patarė pakelti angliakasiam mokestis ant 14 nuoš. Buvę Suv. Valstijų iždo sekretoriai McAdoo ir Glass tvirtina, kad kasyklų savininkai 1917 metuose uždirbo nesvietiškas sumas, taip kad lengvai galėtų ant daug pakelti algas darbininkų, neimant daugiau už anglius.

Sheridan, Wyo. Suv. Valstijų kareiviai šioj apielinkėje suareštavo tuos angliakasius, kurie atsisakė sugrįžti darban.

Didelis meteoras nukrito.

Chicago, lapkr. 27 — Žibintuvo sargas pietinėje dalyje Michigan ežero praneša, buk vakar naktyje tame ežere, apie 15 myl. nuo jo žibintuvo, krito milžiniškas meteoras. Meteoras atrodė lyg didelis ugnies kamuolys; jis ėjo su milžinišku greitumu, kad net švilpimas buvo girdėti. Kuomet krito į vandenį, didelės liepsnos šoko į viršų ir vanduo net rodos virė. Šios liepsnos, šimtų pėdų augščio, buvo matyti per kelias sekundas net trijose valstijose, per 50 mylių aplinkui.

Chicago. Meteoras, kuris krito Michigan ežere, taip sukratė apielinkę, buk buvo manyta, kad žemės drebėjimas ištiko arba kokia baisi eksplioziją. Žmonės ėmė bėgti iš namų, kad neužgriu tų.

Sulaikė karę Pabaltijoj.

Kopenhagen, lapkričio 17 — Sąjungiečių Pabaltijos komisija sulaikė kovojimą tarp Lietuvių ir rusų-vokiečių ir paliepė kariaujantiems pasitraukti už demarkacijos linijos, paskirtos 30 d. spalio. Taip praneša žinios gautos Lietuvių Biuro, iš Kauno.

Toliau sakoma, buk lietuviai apsiėmė pertraukti kovą, tik jei jiems bus pavesta visi vokiečių-rusų karės reikmenai ir ginklai, kurie randasi Lietuvoje. Vokiečiai-rusai ant to sutiko. Lietuviai patįs prižiurės priešų pasitraukimą už paskirtos linijos; lietuviai prižada neužpulti ant priešų, bet leisti jiems ramiai trauktis Vokietijon.

Lietuviai sumušė Bermondtą.

Paryžius, lapkričio 27 — Anot žinių gautų iš Kauno, lietuviai visiškai sumušė Avalovo-Bermondto armiją.

Monarchistai veikia Lenkijoj ir Vengrijoj.

Fragas (Čeko-Slovakijoj), lapkr. 27 — Šio miesto laikraščiai plačiai kalba apie smarkią monarchistų propagandą, kuri varoma Vengrijoj, Austrijoj ir net Čekijoj. Atžagareiviai ir augštoji lenkų dvasiškija sakoma ypač rupinasi šiuo dalyku. Pilsudskis neseniai susitiko su tulais nariais Hapsburgų šeimynos Krokavoje.

Meksika davė neprielankų atsakymą Suv. Valstijom.

Washington, lapkričio 27 —Meksikos valdžia atsisako paliuosuoti Suv. Valstijų konsulį, kaip Suv. Valstijų valdžia reikalavo.

Pasirašė po Bulgarijos sutartimi.

Paryžius, lapkričio 27 — Šiandien buvo pasirašyta po Bulgarijos taikos sutartimi. Rumunai ir Jugo-slavai atsisakė pasirašyti.

Bolševikam tolyn sekasi.

Londonas, lapkr. 27 d.— Oficialiai Sovietų pranešimas sako, buk bolševikai toli nuvijo Denikiną ir užėmė Dubovską, 180 myl. į pietus Saratovo. Sibire, bolševikai užėmė Tatarskają, 100 mylių į rytus Omsko. Nuo užėmimo Omsko, bolševikai sako paėmę 1,000 oficierių ir 45,000 kareivių nelaisvėn.

Latvija atšaukia savo atstovybę iš Berlino.

Berlinas, lapkr. 28 d. — Latvijos valdžia atšaukė savo atstovybę iš Berlino iš priežasties Bermondto pulkų užpuolimo. Latvija save skaitosi karės padėtyje su Vokietija. Vokiečių atstovai iš Rygos ir Liepojaus bus atšaukti.

Anglija prižada Jugo-Slavijai teisingą nusprendimą.

Londonas, lapkričio 27— Didžioji Britanija, anot privatinių žinių čia gautų, prižadėjo Jugo-Slavijai, kad Adriatikos klausymas (t. y. Fiume ir tt.) bus neužilgo Taikos Konferencijos svarstomas ir Anglija stengsis vartoti savo įtekmę, kad tas dalykas butų teisingai nuspręstas.

Ir vėl amerikonas nužudytas Meksikoje.

Washington, lapkričio 28 —Oficialiai pranešta, buk Carranzos kareivis nužudė amerikoną vardu Wallace, netoli Tampico, 26 d. lapkr. žmogžudis nesuareštuotas. Tai jau aštuntas amerikonas, kuris buvo meksikonų nužudytas nuo liepos mėnuo.

Kasyklos turės buti dirbamos, sako valdžia.

Washington, lapkričio 28 —Suv. Valstijų valdžia šiandien pranešė minkštų anglių kasyklų kompanijoms ir dar bininkams, kad ar jie susitaikins ar ne, kasyklos bus vienok dirbamos, nes visa šalis negali nukentėti del jų kivirčių. Kareiviai apgins darbininkus, kurie apsiims dirbti kasyklose. Daugelyje valstijų — Kansas, Indiana, Oklahoma ir tt. patys gubernatoriai pasiryžo atidaryti kasyklas, su kareivių pagelba.

Paderewskis sutvers naują kabinetą.

Londonas, lapkričio 29 — Lenkijos ministerių kabinetas rezignavo. Paderewskis vienok liko premieru ir tvers naują kabinetą.

Washington, lapkričio 30 —Suv. Valstijų valdžia vėl pasiuntė notą Meksikui, reikalaujant konsulio Jenkins paliuosavimo. Nota sakoma labai aštri.

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2.00—Pusei Metų - $1.00
Kitose Užsipatystės Metams - $2.50—Pusei Metų - $1.25
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass
5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - - - $2.00—6 Months - - - $1.00
To Foreign Countries - - $2.50—6 Months - - - $1.25
Advertising rates on application - All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

Žinios iš Lietuvos

Eržvilkas, Tauragės apskričio.

Įvykęs spalių 4, valsčiaus įgaliotinių susirinkimas, išrinko sau naują viršaitį D. Žičkų, iš kurio, kaipo inteligento, laukia sutvarkant valsčių naujais pamatais.

Susirinkime buvo pranešta, kiek E. Valsčiui rugių reikia valdžiai duoti. Buvo pažymėta, į pasakytą skaičių neįeina dvarai. Susirinkimas išnešė protestą prieš tokį skirstymą į "mažesnius" ir "didesnius" ir nutarė reikalingose įstaigose duoti tam tikrą užklausimą. Daugelis pasipiktinę, kad tais laikais, kuomet visur kalbama apie visų piliečių lygybę, daromos kaž kokios "lgotos." Jei lygus piliečiai, tai visi valsčiuje gyveną ir privalo prikiausyti nuo valsčiaus valdžios. Iki šio laiko musų dvarponiukai ir bajorukai vis šiaušiasi į lietuvišką "kamų" valdžią bežiurėdami. Nieko, ponučiai, pagyvensit apsiprasit. Duokit kiek ir mums jusų poniškos gudrybės pakontroliuoti.

Mariampolė.

Mariampolėje vokiečiai įvedė sau elektros šviesą. Iš vokiečių perėmė elektrą "Šviesos" bendrovė. Vienok elektros žiburiu ne visi gali pasidžiaugti, kadangi ji neteisingai paskirstyta. Kai kurie miesto ponai bei valdininkai turi po 2—3 lempeles, jų prieangiai ir virtuvės elektra nušviesti, o butuose, kur kelios dešimtys moksleivių gyvena, spinkso tamsios žibalo lemputės, ir šeimininkės varo vaikus nuo knygos gulti. Be moksleivių yra ir šiaip jau darbininkų įvairaus amato, kuriems reikalinga elektros šviesa. Sakoma, kad elektrą dirbančioji mašina yra silpna, todel kol bus nauja įstaiga turėtų buti tvarkingiau paskirstytos esančios lemputės.

Laižuva, Mažeikių apskričio.

Vl. Šulcui vadovaujant šįmet pas mus tapo įkurta "vartotojų bendrovės" krautuvė. Tai pirmutinė pas mus pramoga.

Baltstogė.

Baltstogės sryties žydų gyventojai suteikė lenkų centralinei valdžiai peticiją-protestą del mobilizacijos, lenkų karo valdžios padarytos Baltstogės srity. Proteste nurodoma, kad lenkų valdžia, kaipo okupacinė, neturi teisės mobilizuoti vietos gyventojų, iki šalies likimas nebus galutinai nuspręstas, kad ir tuomet šalies gyventojai turi teisės tam tikrame laikotarpy pareikšti apie savo nepageidavimą, stoti į lenkų pavaldybę.

Protestas surinko apie 5,000 parašų kaip iš Baltstogės, taip ir iš kitų buvusios Gardyno rėdybos dalių.

Mažeikiai.

Rugs. 13 d. stotyje bilietus beparkant Plechav. sėbras Špitzhold sulaikė dvi žmoni, norėjusias važiuoti Kaunan pasiskųsti aukštesniajai vyriausybei del savo likimo, kad jų vyrai vienas gaudomas kur dieną, kur naktis slapstosi, o kitas (V. Vizgaudis) sėdi Sedos kalėjime, katrą buvusi Kauno vyriausybė atradusi nekaltu.

Tiesa, V. Vizgaudis žino mas kaipo "cicilikas" ir su kunigėliais labai nesugyvenąs, gal už tai ir Dievas jį nubaudė, kad šį pavasarį nušovė jo senelį tėvą ir jauną broliuką. Kiek teko girdėti, bolševikų laikais, tai jis didelis buvo jų priešas, o šiandien apkrikštytas bolševiku.

Ylakiai, Mažeikių apskričio.

Žemaičiuose tarp kitų išpažangiojo jaunimo buvo labiausiai veiklumų atsižymėję Ylakiečiai ir jie kuone visi "Liet. Uk." auklėtiniai. Karo metu nors visur buvo viskas suvaržyta, bet jie tą vargą pernešė. Leidinėjo savo laikraštėlį (rankraštėlį), turėjo nemažą biblioteką, tankiai darydavo slaptai šeimyniškus vakarus, skaitydavo referatus ir tt. Toliau į jų rankas buvo patekęs vartot. draugijos valdymas. Atsižymėjo ir čia savo veiklumu pirmininkas vartot. draugijos J. Milvidas, katras, tik išmeldęs iš vokiečių leidimą, nuvyko Vilniun ir ten del draugijos pripirko pardavinėjimui gana kaip mokslo, taip ir pasiskaitymui knygų. Kitų prekių taipgi prigabeno pakankamai. Apyvarta gana pakilo, žmonės liko labai užganėdinti.

Ylakiečiai save skaitėsi "liaudininkais" ir uoliai platino "L. U." ir "Darb. Balsą," tik išstojus soc. demokr. iš Tarybos ir jų į Tarybą buvo kreivai žiurima ir išsitariama. Tokiu budu, už bedieviškus laikraščius ir su kreiva akimi žiurėjimą į Tarybą, užsipelnė jie neapykantą kunigėlių su davatkomis, kurios ir davė jiems aukštąjį "bolševikų" vardą. To tik ir tereikėjo; persidangindamas Plechavičius su vokiečiais tuojau pradėjo daryti medžioklę ant tariamųjų "bolševikų," katrų Ylakiuose gana daug, bet apart pinigų, mažai kas pasisekė suimti. Tik beparvažiuojant iš Sedos liko nušautas buvęs vart. draugijos vedėjas D. Šeputa, pas kurį, kaip žmonės sako, atrasta kišenėje purvina proklamacija.

Nežiurint šaltų žiemos orų, pilni krumai ylakiečių pirmeivių, kuriems, kaipo tokiems, reiktų duot pirmenybę veikt, o jie kaipo socialistai įvairių juodųjų liko nudažyti "bolševikais" ir laukia kiekvieną valandą ar nepateks į Piech. rankas, ar neprisieis atsidurti ant Sedos Kerežų kapinių. Milicija tankiai kaimuose ieškodavo ir daug kam kailį išperdavo. Kliuvo nagaikų nemažai 3 geg. Vižantinių mokytojui. Mat šis kaltas tuo, kad uk. J. Milvido name ir jo rupesniu įtaisytoje mokykloje mokino vaikus.

Paskutiniu laiku Milvidas buvo užsirupinęs, kas busią su rinkimais į St. Seimą. Šiandien jis nuramintas. Sėdi Sedos kalėjime kaipo "bolševikas." Rengėsi žmogus sutverti nemažą valst. sąjungą, bet svajonėmis darbas lieka... Liudna darosi, kuomet matai mieste su šluota del pančekos po Piech. langais šluojant bruką.

Kelmė.

Spalio 5 d. Kelmėj įvyko manifestacija, kurioje dalyvavo 5—6,000 žmonių kartu su žydais. Manifestacija prasidėjo nuo bažnyčios, kur po piet. pradėjo rinkties iš visų pusių žmonės. Kai buvo pasakyta pirma prakalba, tada manisfestantai dainuodami himną nuėjo rinkon, kur tuojaus atėjo ir žydai su savo vėliavomis ir choru. Čia buvo pasakyta keletas kalbų lietuviškai ir žydiškai, kurios buvo pertraukiamos trukšmingu rankų plojimu, skardžiu "Valio" "Lai gyvuoja nepriklausoma demokratinga Lietuva," Te gyvuoja Didžioji Britanija "Te gyvuoja musų narsioji kariuomenė" "Lai įvyksta Steigiamasis Seimas." Paskui minia nuėjo į Valsčiaus Komitetą, šiandien labai išpuoštą, kur taip pat buvo kalbėta apie šios dienos džiaugsmą, nuo Komiteto minia traukė per miestelį. Miestelis buvo išpuoštas vėliavomis, balkonai parėdyti kilimais. Taigi mum manifestacija labai pasisekė, lietuviai ir žydai ėjo iš vieno, nežiurėdami į tai kad lenkai gąsdino, jog, už tą manifestaciją atėjusieji lenkai mus pakars. Musų lenkai negali mums dovanoti už tai, kad mes nenorime Unijos su Lenkija ir jos baudžiavos. Bet kam mums Unija ir baudžiava, kad mes galime buti nepriklausomi. Metas butų jau tokius lenkus išvaryti iš miestelio ir apylinkės Varšavon, kad neklaidintų žmonių ir jų negandytų.

Kuliai.

Pirmiau Kuliai buvo parapija ir prigulėjo prie Plungės Valsčiaus, o dabar, vokiečiams išėjus, tapo valsčiumi.

Spalio mėnesyje 1 d. ir šis kampelis išgirdo tą naujieną, kad Lietuva jau pripažinta nepriklausoma valstybė. Tą pačią dieną buvo Kuliuose Valsčiaus sueiga ir svarstė apie kelių, tiltų taisymą. Į susirinkimą buvo pakviestas ir plungės dvaro užveizda J. Petkunas, delto, kad Kulių Valsčiuje guli beveik pusė Plungės dvaro žemės. Ir sulig Kretingos Seimelio nutarimu, kelius reikia taisyti nuo kiekvienos dešimtinės žemės, ir tokiu budu Plungės dvarui prisieina Kulių Valsčiuje taisyti pusę kelių. Bet Plungės dvaro užveizda J. Petkunas su tuo nesutinka ir žada skustis augštajai Vyresnybei Kaunan. Žiurėsim ką jis ten peš.

Žemaičių Kalvarija. Telšių apskritis.

Rugsėjo 10 d. po pietų atjojo iš Sėdos Mažeikių komendantas Pl. su trimis kareiviais į Gečaitių sodžių suimt "ciciliką" Ad. Miką. Bet šis valsč. komiteto rinkimo reikalais buvęs kitame sodžiuje. Sutikęs komendantas bepareinantį iš darvos jo brolį, Juozą, pradėjo trenkti kumštėmis veidan kuris nuo smarkių kulokų smugių krito ant žemės; tuomet komendantas pradėjo mušt nagaika ir kojomis spardyti. Paskui liepė kareiviui mušt, bet kareivis nemušęs. Namiškiams buvo įsakyta iš triobos niekur neišeit ir padaryta smulki krata, ieškota raštų ir ginklų. Girdėt, kad Piech esąs nepatenkintas A. Mika ir dantį griežias, kad laikraščiuose po slapivarde "Adomas iš Rojaus" aprašinėjąs Sėdos apskr. žudynes ir pagarsėjęs nuo davatkų, kaipo pirmeivis "cicilikas," nes kas "cicilikas," tas ir "bolševikas."

Vakare vėlai bepareinant, matomai, slaptoji policija ėmė šaukti: "ei, stoi, Mika, žalty, neišbėgsi." Nelaimingasai leidosi bėgti, nors iš užpakalio iš šautuvų švilpė kulkos virš galvos. Bet šis liko nenušautas ir nesužeistas, pabėgo.

Žmoneliai stebėsi tuo, kas tai butų, kad Telšių ir kitų apskr. valdžia kitokia, o ten "ciesoriška." Kai-kurie A. Mikos draugai sako: kas tai butų, juk jis soc. liaud. demokratas, ne bolševikas.

Žem. Kalvarija.

Spalio 5 d. buvo demonstracija. Prasidėjo nuo bažnyčios ir sustodami prie kryžių ir kitų šv. vietų sakė prakalbas. Kitas net apsiverkė, prisiminęs caro valdžios laikus ir tais laikais už lietuvišką raštą persekiojimus. Orkestras griežė maršus, dainas. Publika dainavo himną, "drąsiai draugai," "kovoje žuvot" ir kitas dainas. Visi džiaugėsi Lietuvos neprigulmybės pripažinimu... Demonstracija brėkštant pasibaigė.

Davatkėlės tokiomis ceremonijomis labai pasipyktino, kad prie bažnyčios durų, šventoje vietoje, maršus griežia. Sako, kad baisesni laikai virsią, negu prie bolševikų; ištvirkę esą ir kunigai, kam nieko negyna. Juk jei taip nieko nesakis ir toliau, tai gal greit prasidėsią net bažnyčiose su mergomis šokti. Kas kas, bet Kalvarijos davatkėlės geriau žino ir už kunigėlius kas galima, kas negalima.

Seda, Mažeikių apskričio.

Galingojo Plechavičiaus dešinioji ranka Špitzhold rugs. 12 d. išryto miestelyje darė kratą pas Juzumą, ieškodamas nekašernųjų raštų. Ir ketino areštuoti ką tik grįžusią iš Kauno jo dukterį, katra pernai platinusi bolševikų laikraštį "Dar. Balsą." Bet ši kuone per ašaras tik beišsimeldusi, kad neareštuotų. Špitzholdas visas kvepėjęs "samogonka." Nežinia ar del kvapsnio buvo susilaistęs, ar del drąsos ragavęs.

Lietuvos Socialistų Liaudininkų Demokratų Partijos gyvenimas.

Kauno kuopos socialistų liaudininkų demokratų susirinkimas įvyko spalių 12 dieną. Susirinkime dalyvavo apie 50 žmonių. Kuopos pirmininkas pranešė susirinkusiems apie atliktuosius kuopos darbus ir nurodinėjo, kas artimiausiu laiku reikėtų padaryti. Ypatingai buvo atkreipiama domė į nuolatiną susisiekimą su sodžiumi, kad tinkamai informavus partijos narius apie bėgamuosius partijos reikalus. Platesnių diskusijų iššaukė vieno kuopos naro pranešimas delei santikio su naujai sudarytuoju Ministerių Kabinetu. Buvo nurodoma, jog reikią kuoplačiausiai paskelbti, jog sudaręs tą neva darbo, o ištiesų grynai reakcijos kabinetą p. Ern. Galvanauskas nėra musų pratijos narių, jog jis jį sudarė ne tik be jokio pritarimo pačios partijos, bet stačiai perspėtas, kad neprivalo ir negali tokio kabineto daryti. Kadangi ir užsienis gali buti sukiaidintas delei tokių buvusio musų partijos nario žygių, tat reikalauta, kad ten, kur reikia, butų perspėti. Tarp kitko buvo nurodoma į taktiką krikščionių demokratų, kurie pabrėždami, jog p. Ern. Galvanauskas ėsąs soc. liaudininku demokratu, o jie tik leidą savo nariams kabinete dalyvauti, neimdami jokios atsakomybės, nori naujo kabineto darbus nuversti ant soc. liaudininkų demokratų. Paaiškėjo, jog apskritai naujojo kabineto nariai neturi jokio sąryšio su visuomene, jog už juos niekas nenori imti atsakomybės ir laikinai jie kabo ore, budami tinkamu įrankiu tose rankose, kurios nori šalį valdyti. Jau delei šių pastabų aišku, kad nauja valdžia negali laukti ne tik parėmimo, bet ir by kokio palaikymo.

(Iš "Lietuvos Ukininko" ir "Darbo.")

Dėdė Samas, Sveikatos Patarėjas.

Šitoje **"Amerikos Lietuvio"** vietoje spausdinami pranešimai Suvienytų Valstijų Viešosios Sveikatos Biuro Vedėjo, Surgeon General Rupert Blue.

Dėdė Samas Sveikatos Patarėjas atsakys šioje vietoje arba laišku, klausimus, turinčius visuomenišką svarbą ir paliečiančius hygieną, sanitaciją ir kaip apsisaugoti nuo ligų. Jis negalės atsakyti ant tikrai ypatiškų klausimų ir duoti receptą. Adresuok:

Health Advisor, c/o Lithuanian Bureau, 124 E. 28-th St., New York City.

Rašant, pažymėkite į kokį laikraštį siųsti atsakymą su paaiškinimu.

Pritaikinimas naujų išradimų.

Artinantis šaltam orui motynos turi saugoti savo vaikus nuo slogų, plaučių uždegimo (pneumonia) ir difterijos. Praslinkus kudikystės metams, difterija yra viena pavojingiausių vaikams ligų. Iš visų vaikų mirštančių tarp trijų ir keturių metų amžiaus, daugiau kai septinta dalis miršta nuo difterijos.

Difterijos galima išsisaugoti ir jei tinkamai gydoma su antitoksinu, ji yra pagydoma. Dauguma kudikių, kurie miršta nuo difterijos ištikrųjų jie miršta delto, kad jų tėvai nežino arba nesirupina, kaip juos apsaugoti.

Difterija yra labai limpama liga ir daug vaikų gali jaja užsikrėsti. Del tos priežasties, kur tiktai difterija apsireiškia, daktaras įčirškia antitoksiną netik ligoniui, bet taip-pat, kad apsaugoti nuo ligos, ir tiems, kurie turėjo progos prie ligonio prieiti. Tas yra vadinama tų asmenų "imunizacija." Kad imunizuoti nėra taip daug antitoksino duodama kaip ligoniui, bet tik tiek, kiek užtektų apsaugoti nuo difterijos per mėnesio laiką nuo įčirškimo. Tam laikui pasibaigus jo apsaugojanti jėga prapuola.

Schick'o bandymas.

Prieš keletą metų buvo atrasta labai lengvas budas, kai pasakyt ar asmuo gal už sikrėsti su difterija ar ne. Tas bandymas yra žinomas, kaipo Schick'o (Šiko) bandymas. Kad ištirti tuo budu įčirškiama keli lašai prirengto difterijos toksino į odą ir po tam žiurima ar pasirodis karekteringas raudonas ratelis toje vietoje, kur buvo toksinas įčirkštas. Jei toksai ratelis neapsireiškia tarp dviejų ar trijų dienų, tai parodo, kad asmuo difterija užsikrėsti negali.

Nuolatinis nuo difterijos apsisaugojimas.

Tiems, pas kuriuos karekteringas raudonumas apsireiškia ir kurie yra žinomi, jog gali užsikrėsti difterija, dabar daktarai pataria keletą apsaugojančių įčirškimų, panašių į tuos, kurie yra pritirti, kad apsaugoja nuo karštinių (šiltinių, typhoid fever). Tas apsaugojantis gydymas susideda iš trijų mažų įčirškimų, duodamų kas sąvaitę. Jis nepalieka jokios žaizdos, taip kaip ir čiepijant nuo raupų, yra visai nepavojingi. Jie apsaugoja nuo ligos per daug metų, o gali buti net ir per visą amžių.

Kodel neprašyti daktaro, kad jis ištirtų jusų kudikius, su Schick'o bandymu, o jei ištyrus pasirodytų, kad truksta apsaugos nuo difterijos, kodel neduosi jam tris apsaugojančius įčirškimus?

Tie, kurie moka angliškai skaityti ir nori daugiau žinoti, kaip pavartoti šį naują atradimą gali rašyti šiuo adresu:

U.S.Public Health Sirvice, Washington, D. C., ir gauti veikalą, Supplement No. 14, Diphtheria, Its Prevention and Control.

Grudų Korporacija.

Praneša, kad nuo liepos 1 dienos iki lapkričio 7 dienai kviečių ir miltų išvežimai siekia 59,327,000 bušelių kviečių ir 6,154,000 bačkų miltų, išviso padarant 87,020,00 bušelių, sulyginant su išvežimais pereitų metų, kurie buvo 67,273,000 bušelių kviečių ir 6,104,000 bačkų miltų, išviso padarant 94,741,000 bušelių.

"SEKRETŲ KNYGĄ."

Labai yra naudinga ir reikalinga del tavęs ir kiekvieno skaitytojaus, ypač ženotiems, vaikinams ir merginoms—knyga laimės ir sveikatos. Prisiųskite dvi po du centu stampas, tą syk matysite kokia. Rašykite pas—

S. M. CALVIN, P.O. BOX 95, BEDFORD, OHIO.

Šita knyga tik ką tapo išleista, per įdomius specialistus del labo visų. Siųskite greitai, kas pirmiaus prisiųs, tas greičiau ir gaus, delto, kadangi turime daug orderių.

TRINER'S SIENINIS KALENDORIUS 1920 METAMS PEREINA GRAŽUMĄ.

Triner's sieninis kalendorius yra visada gražus, bet naujas kalendorius 1920 pralenkia visus pirmuosius. "Civilizacija ir Higenia laukia Tautų Lygos." Naujas sumanymas, geresnis gyvenimas teka iš griuvėsių, daugybė spalvuotų tautiškų vėliavų visų šalių, kur musų tėvai gimę. Penkiolika gražių paveikslų atneša visą procesą manufakturos Triner's American Elixir karčiojo vyno ir kitų gerų Trinerio gyduolių, iš surinktų šaknių iki naminių siuntinių ir eksporto į kitas šalis. Pasiųsk 10 centų užmokėti siuntimo iškasčius.

Joseph Triner Company, 1333 — 1343 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

APŽVALGA

Yčo ir Naruševičiaus apkaltinimo klausime.

"Draugas," pasiremdamas p. Mostowskio tvirtinimais įtaria Yčą ir Naruševičių, buk jie atstovaudami lietuvius prie Paryžiaus taikos konferencijos, dalyvavo prieš bolševikinės Rusijos delegatų suvažiavime, kur buvo pasmerkta mažųjų tautų atskyrimas nuo Rusijos imperijos ir Lietuvai, kaip ir kitoms tautoms siuloma vien autonomija. Lietuvių atstovai netik dalyvavę toje konferencijoje be pareiškimo jokio protesto, bet dar p. Yčas pasiuntęs pasveikinimą Kolčakui, kurį minėta konferencija pripažino vyriausiu vadu prieš bolševikinės Rusijos.

Šiuos dalykus patyręs p. Mostowskis iš Valstybės Departmento Washingtone. Mat Washingtone pareikšta, kad Suv. Valstijos nepripažino Lietuvos neprigulmybės delto, kad patys lietuviai esą dalyvavo rusų konferencijoje, kur pasiganėdino vien siuloma autonomija. Kad tais lietuvių atstovais buvo Yčas ir Naruševičius, p. Mostowskis, budamas draugiškuose santikiuose su Rusijos ambasadorium, Bachmetievu, dasižinojęs nuo jo. Bachmetievas išreiškęs, kad Yčas ir Naruševičius ėsą gerai žino apie Lietuvai siulomą autonomiją.

Kad p. Yčas galėjo atstovaudamas Nepriguimingą Lietuvos Respubiką, jos išsižadėti ir užsiganėdint autonomija po Rusijos Kolčakine valdžia, neprisieitų daug stebėtis. Juk ten randasi jo draugai ir Protopopovas ir Miliukovas ir iš sidirbta kariera. Reikalauti ko daugiau kaip autonomijos, tai butų parodymas nedėkingumo už suteiktas praeityje geradėjystes ir činus.

Bet kad taip pat galėtų pasilėgti Tamas Naruševičius, yra pamato dručiai pabejoti. Budamas Suv. Valstijose, jis nekartą parodė darbais ir raštais savo gilų patriotizmą ir įtarti jį tokiais silpnais darodymais iš neaiškiais faktais yra labai nerimta ir neteisinga.

Pagalios jei kas ir galėtų kvosti vieno ar antro ištikimumą Neprigulminga Lietuvai, tai tik ne p. Mostowski, kurio užimta pozicija ir Paryžiuje ir čionais buvo dar labiau neaiški negu jo įtariamų asmenų. Jo išreikšta viešai propozicija militarinio sujungimo Lietuvos su Lenkija, seniai parodė kaip šlubuoja jo ištikimybė Lietuvos neprigulmybei. Pono Mostowskio draugiški santikiai su rusų ambasadorium Bachmatievu daugiau kompromituoja jį patį, negu jo visi tvirtinimai prieš Yčą ir Naruševičių. Bereikalingai "Draugas" kaltindamas Yčą ir Naruševičių, teisina Mostowskį—jis esą lankosi pas Bachmetievą ne kaipo klerikalų vyriausios tarybos pirmininkas, bet kaipo privatinis asmuo. Įdomu, kokius gerus privatinius reikalus gali ar privalo turėti tas taip plačiai save reklemuojantis Lietuvos neprigulmybės sargas, su uoliu Lietuvos neprigulmybės priešu, kolčakinės Rusijos atstovu Bachmetievu? Įdomu ir kur atsirado tas asmeninis draugiškumas tarp p. Mostowski ir Bachmetievo, ypatingai, kad Bachmetievas neperseniai atvyko Amerikon ir turėtų skirtis nuo Mostowskio netik politikos atžvilgiu bet ir savo draugijiniu stoviu—jis su p. Mostowskiu drauge kiaulių neganė.

Buvusios Lietuvos Ministerijos apkaltinimas.

Šleževičiaus ministerijai rezignavus, Valstybės Taryba vėl pradėjo savo posėdžius laikyti. Valstybės kontrolierius, p. Zubrickas, viename iš tų posėdžių pranešdamas apie buvusios ministerijos išlaidas primeta jai bereikalingą Valstybės pinigų eikvojimą, samdymą nereikalingų darbininkų, teikimą vietų daugiausiai svetimtaučiams, atskaitų neišdavimą ir tt.

Ant kiek tie apkaltinimai yra teisingi, sunku pasakyti. Keista tik, kodel p. Zubrickas tylėjo laike minėtos ministerijos viešpatavimo ir prabilo, kuomet ministerija rezignavo. Yra žinoma kad visos partijos, išskyrus Pažangą, pritarė Šleževičiaus ministerijos darbams ir išreiškė jai pasitikėjimą. Jei p. Zubrickio įtarimai butų teisingi, Šleževičiaus ministerija nebutų įgijus to pasitikėjimo. Iš to viso galima vien spręsti, kad tie įtarimai padaryti daugiau su tikslu pateisinti suokalbininkų nuvertimą buvusios ministerijos ir sutvirtinti Galvanausko ministerijos poziciją visuomenės akyse.

Kam tarnauja Valstybės Taryba?

"Darbas" praneša, jogei Valstybės Taryba svarstylama Steigiamojo seimo įstatymą pasirupino išbraukti iš įstatymo projekto sekantį punktą.

"Kas Bažnyčioje ar kitoje maldos vietoje, maldos metu žodžiu ar raštu varys rinkimų agitaciją, baudžiamas iki 1,500 auksinų piniginės bausmės arba areštu."

"Darbas" pastebi:

"Tarybininkai žino ką darą. Jie žino, kad bažnyčios nepanaudoję politikos agitacijai neapseis, delto jie ir išbraukia tą punktą kurs kunigams gali nesmagumų suteikti."

Neramios žinios iš Lietuvos.

Lietuva atsikračius Rusijos carizmo ir vokiečių junkerių rodėsi taps laisva ir laiminga. Rodėsi, jogei valdininkų ir žandarų sauvalės liks tik skaudžiais praeities atminimais. Rodos kovota už Lietuvos laisvę, kad jos piliečiai butų laisvi ir kiekvienas asmuo apsaugotas nuo skriaudų ir valdininkų žiaurumo.

Dalis Lietuvos jau šiandien laisva, neprigulminga, valdžia pačių lietuvių rankose. Ir tose srytyse žmonės rodos turėtų pradėti naują, prakilnesnį, gražesnį gyvenimą. Bet skaudu ir liudna. Iš laisvos Lietuvos ateina gandai apie naujus **lietuvių** valdininkų sauvaliavimus. Iš Žem. Kalvarijos, iš Sėdos, Mažeikių, pranešama apie girtų valdininkų žiaurumus, areštus, kratas ir sušaudymus. (Žiurėk šiame "A. L." n-yje, tilpusiose žiniose iš Lietuvos).

Galėjo tie dalykai atsitikti be augštesnės valdžios žinios, vienam, antram mušėjikui atsakomingas vietas suteikus. Valstybės kurimo darbas sunkus—klaidos neišvengtina, bet jei Laisvosios Lietuvos valdžia per pirštus žiurės į panašius jos valdininkų darbus, ji užsitrauks gėdą viso civilizuoto pasaulio ir pažemins Laisvos Lietuvos idėją.

Iš A. L. T. Sandaros Seimo.

(Savo korespondento)

Seimas!..

Kiek tai reiškiantis žodis! Rodos jame gludi ateities gyvenimo tvarkos prasmė tos socialės grupės, kuri tą seimą parengus buvo. Rodos jame matai raktą, kuriuo galima atrakyti buvo daugelį "užburtų" minčių, kurios nesidera šiandien su gyvenimu ir išaiškinti srovės status. Kas padėtis šiandieninio Amerikos lietuvių gyvenimo, kas išėjimas iš nelemtų takų, kuriuosna įbrista — nepaaiškinta. Susirinkta vienų, gal su dideliu noru dirbti, gal ateita jieškoti takų, gal pributą su atvira širdžia pasakyti, ko jis geidžia, kur link mato išėjimą... bet rutina seimo nunešė juos visai kitur—tik klausytis raportų prisiėjo. Kiti atėjo nujautimą kaltininkų turinti. Jie užėmė poziciją ginimosi. Atydžiai prisiklausą kiekvienam žodžiui su drebančiu jausmu gaudo bene pagaus savo "priešą," bene prispirs jį prie gėdos stulpo ir save išteisinę vėl triumfuos. Bet Green salėje tik retkarčiais suskamba smarkesnė kalba. Šaltas svarstymas septintos vertės klausimų užima vieta, kuri turėtų but paskirta pirmaeilių klausimų; kas šiandien politinės organizacijos taktika, kokis atožvalgis ateitin, kas santikiai ir kokis pasistatymas link kitų partijų neturėjo vietos. Bet daug užėmė laiko ir ginčių raportų pakelti dalykai, beveik teismų siekianti pagelbos. Jonas ir Kastas turėjo blogus metus, susipykę buvo. Vienas antrą kaltina, vienas ir kitas teisinas. Tai pasižimis ruožas, kuris visą seimą perteko.

Vienas dalykas buvo geras, tai seimo vėdėjai buvo tvarkus ir žinanti savo pareigas. V. K. Račkauskas, pirm., K. Norkus, sekret. Protarpiais vedė K. Jurgeliunas, pirm. pageib. Jie mokėjo tvarkyti, nes žinojo senai praktikuojamą tvarkos budą, su kuriuo ir mus žmonės susipratę ir prie kurio gerai prijunkę. Del tvarkos nėra prieštaravimų, nors pažangos darbuose nebuvo. Bet tai ne pirmsėdžio ir jo šaligiečių kaltė. Įnešimų komisija—P. Norkus, Augunas (kas trečias, nežinau)—įnešimų nesuposmavo ir audė palaidomis nytimis. Ten buvo betvarkė. Tai tokios tokelės po kairei pirmsėdžio; po dešiniai sėdėjo Finansų Komisija arba atplaukiančių aukų globėjai, pas kuriuos tvarka buvo, nes pabaigoje seimo paskelbė suviršus $400. Tą komisiją sudarė Ona Ramanauskienė ir F. Žyvatas.

Pažymėtinų naujų nutarimų nebuvo, bet senų buvo pertarta. Kaslink Lietuvos Neprigulmybės Fondo išnešta rezoliucija, sulyg kurios tas fondas sudaromas iš šešių asmenų ir po tiesiogine kontrole Sandaros. Pirm buvo po netiesiogine kontrole ir šeimininkavo jame Taryba. Dabar dalykai bus tvarkesni ir žmonių aukos bus saugiau dabojamos, nes, manoma, kad A.L.T.S. valdyba bus tikra saugotoja viso darbo.

Pagalios ir Taryba vidurinės srovės truputį pagerinta, o butent nutarta, kad joje visi but Sandariečiai. Nuo Sandaros perrinkta atstovai į Tarybą. Keletas jų yra sauguș dabotojai Sandaros principų. Bet šalyje jų yra dar tokių, kuriems rupės senojo kelio dabojimas—koketavimas su klerikalais. Mat, jiems yra baimė, kad klerikalai nežutų ir jiems neliktų vėsti tos minios, nes gali buti kaip su T.M.D., kurią pasigriebė, bet kurios nepaveža.

Vienok buvo drąsuolių, ką jiems pasakė, jog galite eiti kur jums patinka, o Sandara nežus, bet laimės. Vinikas manė nugąsdinti su savo magiškais gandais ir pasakoti apie socialistus liaudininkus pradėjo. Vienok ir čia nieko nelaimėjo ir jam buvo pasakyta, **kad Sandara yra tas pats kas socialistai-liaudininkai demokratai** ir "Sandaros" redaktorius K. Norkus pabriežė aiškiai, **jog sandariečiai yra liaudininkai.** Vinikas tylėjo, nes jis nei vienų, nei kitų programos nežinojo ir nežinojo kuo jie skiriasi. Skirtumų paaiškinti p. Viniko paprašė Račkauskas, bet Vinikas tylėjo. Na tai ir liko sandariečiai liaudininkais. Kas lieka daryti "Vienybei Lietuvninkų," kuomet jos redaktorius seime sėdėjo ant pirmo suolo ir negirdėjo kaip liaudininkais liko pavadinti sandariečiai. Ar-gi tas vardas, liaudininkas, pirm tiek terštas bus jo nešiojamas? Manoma, kad P. Norkus apgins save nuo nešiojimo to "nelemto" vardo.

Am. Lietuvių Tautos Tarybos raportas buvo skaitytas ir kone visų kalbėtojų liko pripažinta, kad Tarybos darbai raporte nuzalatyti. Beto patėmyta keletas faktiškų klaidų, tai raportas priimtas su pataisymais. Bet svarbiausia, kad Tarybos atskaita, kurią buvo atvežę į Seimą tekoje glamžytų "rasyčių" pluošto pavidale nebuvo paimta. Seime išrinktoji komisija iš trijų, J. Strimaičio, F. Žyvato ir Jono Kerdiejaus davė Seimui vienbalsų pranešimą, kad jie rado "bilų" išmokėjimo, bet nerado "bilų" priėmimo ir įplaukų. Bet ir rastosios bilos įvairaus gatunko. Po to kaip J. Strimaitis pranešė raportą ir pasakė, jog komisija neima atsakomybės, p. Vinikas įsižeidęs kalbėjo, jog tai Tarybos įžeidimas ir nužeminimas, visai be jokių pamatų (kaip visoki gandai su daryti tulo semi-chemiko iš New Yorko arba kaip jo išrastas perpetuum mobile); vienok kada Žyvatas perskaitė Martaus kelias bilas ir kitų ir parodė šeiminikams, tai p. Vinikas nutilo ir nesakė nei žodžio. Raportas paliktas komisijai užbaigti ir paskelbti.

Laike šeimo buvo prakalbų. Kalbėjo p. K. Norkus, K. Šliupas, bankininkas Kovaliauskas ir k. Buvo teatras—lošė "Kalvio duktė", p. Žalpio parašyta. Matyti p. Žalpis, ar tik ne artistas ir mėgia pusėtinai bučkius, tai viduriniame akte tik bučkiai kalba. Bet kas iš to žiurėtojui, kuris neima dalyvumo? Trečiame akte vien kraujas—visi žusta betvarkiai. Veikalas atvaizdina prieš karės laiką (pirmas aktas), išėjimą jaunuomenės į karę (antras aktas) ir vokiečių okupacijos laiką (trečias aktas).

Trečią Seimo vakarą buvo didelis balius su šokiais. Atstovai, atvažiavę seiman, turėjo progą pamatyti Waterburietes ir jų vaišumą.

Šiaurės Vėjas.

LIETUVIŲ PASPORTŲ REIKALAIS.

Paskutinių dviejų mėnesių laiku į Lietuvių Biurą labai daug žmonių kreipiasi pasportų reikalais. Biuro vedėjas kreipės į įvairius lietuvių veikėjus tą dalyką padėti išrišti, bet pasirodė viskas veltui. Tuomet kreiptasi į Suvienytų Valstijų Valstijos Departmentą, klausiant kaip ir kokiu keliu lietuviai, neturintieji Amerikos pilietybės poperų gali gauti leidimą išvažiuoti iš Amerikos. Ant musų paklausimo gauta sekantis atsakymas:

"Kas liečiasi išvažiavimo lietuvių iš Suvienytų Valstijų į Lietuvą, Departmentas padarė sekantį nusprendimą:

Kiekvienas lietuviškos kilmės asmuo, kuris neturi Amerikos pilietybės poperų, turi gauti pasportą nuo Rusijos diplomatiško arba konsulio valdininkų Suvienytose Valstijose, tečiau jei jis negali gauti rusiško pasporto, jis gali paduoti afidavitą, pažymiant vietą ir dieną savo gimimo, vietą ir dieną jo tėvo gimimo, dieną, kuomet jis atkeliavo į šią šalį, laiką jo gyvenimo šioje šalyje, savo adresą Amerikoje, savo užsiėmimą, vardus, vietas ir dienas gimimo savo moters ir nepilnamečių vaikų, kurie eina sykiu su juo, trumpą pareiškimą savo kelionės priežasčių ir pareiškimą, kad jis negali gauti rusiško pasporto. Prie to afidavito reikia pridėti fotografiją apiikanto ir kiekvieno nario aplikanto šeimynos, kuris su juo sykiu keliaus. Grupos fotografija, kurioje ypatiškumai kiekvieno asmens yra aiškus, yra labiau pageidaujama, neg atskiros fotografijos.

Ypatiškas aprašymas paties aplikanto turi buti pridėtas prie to afidavito, kuris potam turi buti induotas artimiausiam šio Departmento leidimų agentui, (paprastai imigrantų inspektoriui), kuriam formališka aplikacija turi buti įduota, kad gauti leidimą išvažiuoti iš Suvienytų Valstijų. Taipat bus reikalinga kiekvienam aplikantui gauti paliudijimą, kad jis yra išpildęs taksų nuo įneigų įstatymų reikalavimus, kad gauti ją jis gali kreiptis į internal revenue kolektorių to distrikto, kuriame aplikantas gyvena.

Įvairųs laiškai ir užklausimai tame reikale turi buti paženklinti "Attention—Foreign Permits Office, Division of Passport Control," arba adresuoti tiesiai:

Edwin S. Puller, Chief, Foreign Permits Office, Div. of Passport Control"

Besiteiraujant pasirodė, kad Rusijos konsuliai atsisako išduoti lietuviams pasportus. Taigi ir lieka tik afidavito išpildymas.

Čia reikia aiškiai suprasti, kad toks pasportas nėra lengva gauti, nes reikia nemaža kėblių pereiti. Su gavimu pasporto vargas dar neužsibaigs. Reikia dar ji užvizuoti. Besiteiraujant pas įvairius konsulius, pasirodo, kad jie nėra linkę jų vizuoti tol, kol lietuvių atstovas pirmiau jo neužvizuoja. Girdėtisi, kad Lietuvių Tarybos Egzekutyvis Komitetas tuo rupinas. Užtikro, kad tinkamų pasekmių dar nėra gavęs, taigi ir niekam jų neskelbia.

Mes netartume lietuviams laukti, kol dalykai pilnai paaiškės ir jokiuo budu nevažiuoti iš namų tol, kol tikrai neturės pasporto, laivakortės ir paliudijimo nuo taksų savo rankoje. Namie esant ir pragyvenimas daug pigesnis ir nereikia tiek daug vargo privargti, kaip nuvažiavus į pamarių miestą, kame šiais laikais net nei kambario nėra kur gauti. Beto ir atsižvelgiant į daugybes kitų dalykų, kiekvienas lietuvys turi turėti omenyje, kad jei negali savo mieste, arba artimame didesniame mieste, gauti išvažiavimui reikalingus dalykus, leidimus, tai New Yorke, Bostone, San Francisco, Philadelphijoje ar kur kitur bus daug sunkiau tai gauti.

Pr. Šivickis.

ŽINUTĖS.

New York. Slaptame kambaryje suvienytų rusų darbininkų kvartierose buvo rasta ekplioduojančios medegos del 100 bombų. Todel šio miesto policija pra sergėjo kitų 20 miestų policijas kur randasi šios draugijos narių, kad saugotusi.

New York. Armenų atstovybė čionai sako, buk tur kai ir kurdai pradėjo naujus užpuolimus ant armenu miestelių ir vėl daug žmonių žudo.

Roma. Italija pradėjo sumažinti savo armiją paleisdama 21,800 oficierių.

"AMERIKOS LIETUVIS" ANT KALEDU.

Išeis padidintas, gražus numeris, pavienis numeris parsiduos po 10 centų. **Padarysime jį atmin-čiai Neprigulmingos Lietuvos Respublikos.. Visi** agentai, kurie pardavinėja "Amerikos Lietuvį," malonėkite tuojaus pranešti kiek norite **Kalėdinių numerių.** Mes no-rime Kalėdinio numerio dikčiai pasiųsti į Lietuvą, todel kviečiame musų skaitytojus, kad kožnas pagelbėtų "Amerikos Lietuvį" savo giminėms, savo draugams parsiųsti, už kožną įdėdamas 10 c. ir Lietuvos adresą, gražiai parašytą, kad galėtume tik užklijuoti ir pasiųsti. Jeigu gali, užrašyk "Amerikos Lietuvį" ant viso meto į Lietuvą, šimtai žmonių jumis padėkavos už jusų geradarystę. Po pundelį "Amerikos Lievio" siųsime Lietuvos kareiviams į **Mariampolę, Alytų, Kauną ir Šiaulius** ,ir.tt.. Iškasčių bus nemažai, todel mes jus kviečiame mumis pagelbėti. Gaukite mumis naujų skaitytojų, pakalbinkite kožnas savo draugą, tegul užsirašo "Amerikos Lietuvį." Kiekvienas užsimokėkite, kurio tik pasibaigė prenumeratas, nes tik užsimokėję pilnai gaus "Amerikos Lietuvį" Kalėdinį numerį. Parašykite malonių žinučių iš savo apielinkės, pagerbkite tuos, kurie teisingai dirba Tėvynės labui. Tegul musų Kalėdinis numeris bus pilnas linksmybės ir geros viltiespriduos nuėjęs į Lietuvą. Mes žinome, kad jus mums prigelbėsite ir padarysime labai gražų prakilnų darbą.

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury Streeet, Worcester, Mass.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir seserys:—

Šiandien prisiminkime mes apie sveikatą savo, nes kaip tik šiame laike daugiausia musų brolių ir seserų miršta, todel, kad sezonas oro mainosi ir mes, gyvunai, kurie prisitaikome prie šalto sezono, turime tai atsiminti, jog reikia tikrai prie jo prisitaikyti. Visi vabalai ir kiti gyvuliai, kuriem peršaltas žiemos sezonas pranyko atėjus vėsiam orui; mes turime gyventi ir perleisti šaltą orą taip pat kaip ir šiltą vasaros orą. Musų priderystė turėti gerą pastogę, gerą drabužį ir mokėti save nuo šalčio apsitaisyti. Musų sveikata nežino nė ma dos nė ji renkasi gražių daiktų, ji reikalauja tik to, kad musų kunas butų apdengtas ir apdengtas lygiai šiltai, kad kuno taukai nesušaltų, kad kraujas perdaug neaikvotų savo šilumos, kad temperatura nuolat kiek galima butų vienokia, tada iš šalčio priežasties mes nieko nenukęsime, nereiks bėgioti pas gydytojus, nereiks kentėti plaučių ligas, kurios daugiausia permainose sezonų mus kankina ir daugumą mirtis pasijieško po sunkių kankynių. Plaučių ligos netik tiem kenksmingos, kurie sau jas pasirupina, bet tankiai mes paskolinam ją gatavai ir saviem artymam. Todel nieko geriau negalime sau prisiminti šitame laike kaip pasirupinti apie savo sveikatos palaikymą normališkam geram stovyje.

Mainantis sezonui nuo šilto į šaltą, tuojaus turime ir sukrusti duoti daugiau protekcijos musų kunui nuo šalčio. Šilta drapana, geras apsiavimas kojų, kiškų ir krutinės yra neapsakomai gera musų sveikatai. Kojos musų yra toliausiai nuo musų širdies, širdis turi kraują varyti per mažiausias plaukagysles musų kojų, jeigu kojos neapgintos nuo šalčio ikvaliai plaukagyslės musų kojose susitraukia pasidaro daug mažesnės, širdžiai reikia sunkiai spausti kraujas, kad per sumažintas plaukagysles kraujas pereitų. Daugelį kartų kojos atšala iš priežasties, kad širdis nevalioja tiek kraujo atvaryti, kad jos palaikyti šiltai. Šaltos kojos jau yra ženklas, kad musų kunas nenormališkam padėjime ir todel reikia kokia storonė daryti, nes iš to kas nors negero gali išeiti musų sveikatai. Visas musų kunas turi buti šiltas, jeigu nešiltas, mes turime rupintis jį šiltu padaryti, yra geriausia naturališku budu, kuriuom mes esame papratę, tai yra krutėjimu ir apavimu.

Krutinė yra taipgi svarbi vieta, kuri turėtų buti laikoma šiltai. Krutinėje musų talpinasi svarbus organai musų kraujo cirkuliacijos ir kvėpavimo, todel labai yra svarbu, kad ta mašinerija butų normališkame stovyje, kad temperatura jos butų vienokia. Jeigu krutinė nebus šilta, gali daug sau blėdies pasidaryti užšaldymas plaučių priveisi įvairių mikrobų juose, kurie platinasi milijonais ir vėliau žmogų pasmaugia.

Kvėpuodami orą į plaučius, kvėpuojame visada per nosis, nosis gamta mumis davė ne del ko kito, bet del kvėpavimo. Oras eidamas per musų nosis į plaučius pasidaro tinkamas susitikti su celėm, esančiom plaučiuose, kurios neužmatomai mažos ir dalikatnos, jos atima iš atėjusio oro sau reikalingą medegą, atiduoda į kraują, o orui atiduoda angliarukštį, surinktą kraujo po žmogaus kuną ir kartu su kitom kuno išmatom atneša į plaučius išpusti laukan. Tos celės veikdamos tokį svarbų darbą kunui turi buti apgintos nuo žiaurumų. Todel, kad nenorime nieko žiauraus ant jų prileisti mes traukiam orą į save per nosis, kurios vidurys išsikraipęs šiaip ir taip su pagelba nosyje esančių plaukų, oras persikošia nuo žiaurumų, prie tam buvo apšildytas kaip garinėje troboje, ant galo ateina prie plaučių ir nekenkia ten dirbančiom celėm. Todel neapsakomai yra svarbu mumis mokėti kvėpuoti per nosis, nes nosis del to padaryta. Burna kvėpavimui turi buti uždaryta, per ją visai nemėginti kvėpuoti, nes per burną atėjęs oras, eina į plaučius su visokiais nešvarumais; ypatingai mumis netinka kvėpuoti per burną žiemoj, sušaldom celes plaučiuose ir priverčiam save prie kankynės, kosulio, kuris kartais nemažai mus privargina ir centų ištraukia, arba visai į kapus mus nuvaro. Šaltam orui atėjus visada reikia budėt savo sveikatos. Nereikia stovėti ant vietos pakol šušali nežiurint ką sutiksi ant gatvės nors ir geriausią savo draugą, ne pamiršk ir nestovėk, nekalbėk ilgai ant vietos, šaltyje turi judintis, eiti, krutėti, daryti mechanišką šilumą; mechanišką krutėjimo šilumą darydamas, suvartoji daugiau maisto, valgai daugiau, bet visgi apsimoka geriau krutėti, valgyti ir buti sveiku negu stovėti atšalti, sirgti ir pirkinėti įvairius vaistus.

Reikia labai sergėtis oro traukimo, kuris tuojaus kaip tik nutveria žmogų padaro savo auka. Oro traukimas labai pavojingas ir todel reikia nepamiršti nuo jo apsisaugoti. Jeigu langas atdaras iš vieno šono, o duris atdaros iš kito šono, apsisaugok, kad per kambarį eidamas traukimas neužgautų, nes jeigu užgaus jis tikrai savo žymę paliks. Žiemoj tinka kunui gauti riebesnis maistas, kurį kunas vartoja daugiau savo šilumai.

Prisiėjus šaukti gydytoją nereikia manyti, kad gydytojas gali išgydyti su kartu ir nereikia šauktis greitai prie kito, mainant gydytojus kasdien gali blogo padaryti nuo gautų gyduolių, beabejonės, kad vienas gydytojas duos tų pačių gyduolių arba panašių ką ir pirmiau buvęs davė, bet jeigu jis nežinos, kad jau tokios duotos ir kožnas naujas gydytojas duos tų pačių arba panašių , kas kunui gali buti perdaug ir gali buti labai blogos pasekmės. Laikytis vieno gydytojo ir klausyti jo patarimų, jeigu neina geryn, reikia prašyti jo kad jis gautų specialistą nuo tos ligos, tada gydymas bus pasekmingesnis.

Jųs, mieli broliai, kurie ateinate čionai po medžiu bukite visi sveiki, linksmųs ir laimingi, to jumis linkiu nuo širdies.

Namų statymas.

"New York Sun" sako, kad namų statymo reikalai Suvienytose Valstijose apima 1,000,000 gyvenamiems namams, 128,000 dirbtuvių, kainuojančių mažiau, neg po $100,000; 6,000 ligonbučiams, 5,000 mokykloms ir viešoms įstaigoms, 120 prekių terminams; 14,000 geležkelių stotims, ir 20,000 bažnyčioms ir teatrams.

DARBININKŲ REIKALAI.

Moterims mokama mažiau, neg vyrams, sako Federalis Moterų Biuras.

Kad Suvienytų Valstijų Vyriausybė moka vyrams daugiau neg moterims už tą patį arba palyginamą darbą, yra parodoma oficialiame raporte išleistame Suvienytų Valstijų Darbo Departmento, Moterų Biuro, kurio P-lė Mary Anderson yra direktorė. Raportas yra remiamas ant tirinėjimo Civil Service Komisijos rekordų, kurie buvo Moterų Biuro sykiu su Komisija daryti.

Sulyg raporto, pirmais dviejais mėnesiais 1919 m. 86% iš 4,689 moterų tinkančių savo darbui pradėjo dirbti gaudamos nuo $900 iki $1,299 per metus, o tiktai 36% iš 3,270 vyrų pradėjo dirbti už tiek algos.

Moterims stenografėms buvo mokama nuo $1,000 iki $1,099, 0 vyrams nuo $1,100 iki $1,199.

Vyrai, kurie išlaikė kvotimus į teisių klerkus buvo Karės Apsaugos Biuro pasamdyti su algomis nuo $1,-200 iki $3,500, bet moteris tas pačias vietas užėmė ir joms buvo temokama tiktai nuo $1,100 iki $2,000.

Moteris, užimančios statistikų darbo vietas turėjo turėti kolegijos mokslą ir kelius praktiškus patyrimus ir jų algos buvo tik $1,200, o vyrai už tą patį darbą gavo $1,800, $3,000 ir $4,000. Tiktai viena moteris iš penkiolikos paskirtų prie prižiurėjimo, ofiso organizavimo arba raštininkių vietų gavo tiek kiek vyrai, butent, $2,000 ir daugiau. Kitos gavo tiktai $1,200, $1,400 ir $1,600.

Tikros algos ir atlyginimai.

Tukstančiai amerikiečių yra lyg sužavėti pinigų. Jie klaidingai žiuri į pinigus, kaipo į didžiausį turtą, nors pinigų tikra svarba yra tame ką jie mums nuperka. Žmogaus atlyginimas už jo darbą nepriklauso vien tik nuo to kiek jis uždirba. Daugiau priklauso nuo to, kaip jis praleidžia savo uždarbį. Tikras darbo atlyginimas yra tai tie dalykai ir nauda ,kuriuos darbininkas gali gauti už savo uždirbtus pinigus.

Aišku, kad žmogus gali du sykiu tiek uždirbti, kaip jis paprastai uždirbo, ir iš to mažai naudos turėti, jei reikalingieji dalykai lėšuoja du ar tris kart daugiau, neg kaip pirma. Yra visiems matoma, kad apart be padidėjimo ar sumažėjimo algų, kurios išreiškiamos pinigais, yra didelis skirtumas naudos, kurią gauna žmonės už tą savo uždarbį.

Ką žmogus gauna kaipo atlyginimą už savo darbą, pagaliaus priguli nuo to, kaip jis savo uždarbį išleidžia. Vienas protingai pirkdamas, saugiai ir nuolat taupydamas ir saugiai ir naudingai įdėdamas pinigus į tokius patikrinimus kaipo Karės Taupymo Ženkielius, Pinigyno Taupymo Paliudijimus, gali sunaudoti savo darbo vaisių į reikalus ir smagumus savo gyvenime, kurių jis reikalauja ir net pasilinksminti. Kitas, gaudamas tokią pat algą, gali beeikvodamas, išdykumu ir netaupydamas atsidurti tokiame padėjime, kad negalėtų nei reikalingiausių sau dalykų gauti.

Nežiurint ar darbininkas uždirba tiek pinigų, kiek jam teisingai už jo darbą priguli, ar ne, atsakomybę jis vienas teatsako už, tai kaip jis juos praleidžia ir tas negali buti pavestas kitai ypatai. Lėšos, reikalavimai ir algos gali pulti ir kilti, kaip jurių pakilimas ir nuslugimas, bet pamatinis dalykas lieka neatmainomas, kad atskirai nuo budo ir didumo jo uždarbio, kiekvienas žmogus gali nepereinant ribų spręst gausumą atlyginimo už savo darbą. Jis tą gali atsiekti išmintingai ir aprybotai praleisdamas tą, ką jis turi praleisti ir taupydamas tą, ką jis turi taupyti.

(Suv. Valst. Iždo Dept.)

LIETUVIAI AMERIKOJ

JERSEY CITY, N. J.

Jersey City miestas yra šalia New Yorko, į vakarus Hudsono upės. Tame miesto yra puikus burys lietuvių: jų pirmyn žengimas yra labai sunkus del didelės lenkų propagandos. Bet nežiurint tų visų kliučių, kurios juos trukdo, jie pradeda darbuotis del tėvynės labo ir gerovės.

Lapkričio 23 d. pobažnytinėje svetainėje Šv. Onos Moterų kliubas turėjo puikų vakarėlį. Programas prasidėjo su Amerikos himnu, po tam vaikučių choras sudainavo lietuviškai, pritariant ant piano p-lei H. C. Tamalioniutei. Tada prasidėjo išpardavimas vakarienės. Mat kiekviena narė ateidama ant to vakarėlio turėjo atnešus vakarienę.

Svarbu ir puiku buvo šiame dalyke, kad kas nupirko vakarienę, turėjo valgyti su taja mergina, kuri tą vakarienę buvo pagaminus. Tai buvo proga vaikinams susipažinti su smarkiomis ir gabiomis Jersey City geltonplaukėms merginoms. Bet iš šalies žiurint, šio miesto lietuviai vaikinai nemokėjo pasinaudoti iš tos progos. Apsileido prieš svetimtaučius anglius, kurie daugiau vakarienių išpirko negu lietuviai, ir tame parodė, kad jie myli lietuvaičių pagamintus valgius, taip lygiai kaip gerbia musų lietuvaites.

Abelnai pasirodo, kad Jersey City merginos aukščiau pakilę negu vaikinai. Tad sukruskit ir jųs, vaikinai!! Padavę vieni kitiems rankas, veikite iš vieno, ne tik del savo garbės, bet ir del pakėlimo lietuvių kulturos. Spėkų turime, bet jos miega. Veikdami, nejusime kaip jersiečiai pasivysime kitas kolonijas.

Garbė Jersey City merginoms ir moterims, kurių idėjos, energiškumas ir gražus apsiėjimas net svetimtaučių domą patraukia. Mat vakarėlyje buvo beveik daugiau anglų negu lietuvių. Iš jų veidų išvaizdos galima buvo spręsti pilnas užsiganėdinimas. Tas parodo, kad jusų rengimas pilnoj žodžio prasmėje buvo atsakančiai atliktas.

Po išpardavimo vakarienės pribuvo iš New Yorko dainininkė, ponia Pilipauskienė, kuriai sudainavus, pritariant ant piano p-lei Tamalioniutei, publika pasijuto kaip padangių skliautuose. Jos skardus balsas labai žavėjo publiką, ir ji buvo atšaukta antru kartu. Su tuomi programas užsibaigė. Publika išsiskyrstė linkėdama Šv. Onos Moterų Kliubui gyvuoti ir progresuoti.

Ex-Jureivis.

LOWELL, MASS.

Lapkričio 23 d., Saldžiausios Širdies dr-ja surengė prakalbas. Buvo du kalbėtoju, J. Ramanauskas ir V. Vaškas. Taipgi kalbėjo koks tai agentas Pirklybos Bendrovės. Šišai nieko nepasakė išskyrus garsinimo savo biznio. J. Ramanauskas kalbėjo apie pašalpinių draugijų naudingumą, apie Lietuvą ir apie Pirklybos Bendrovę, kurią paaugštino, o L. A. Bendrovę nužemino. V. Vaškas papasakojo, ką patyrė Lietuvoje bebudamas. Sakė buk Lietuvos žmonės daug vargo patyrė karės laike ir dar dabar skursta, bet pilni energijos ir darbuojasi visi iš vieno. Liepė amerikiečiams pinigiškai prisidėti prie Lietuvos pakylimo.

Tą patį vakarą buvo L.K.S. 203 kuopos prakalbos. Kalbėjo J. Bimba, bet nieko svarbaus nepasakė. Liepė žmonėms neduoti pinigų aukomis, nes, girdi, už pinigus Lietuvos nenupirksi. Anot jo, laisvė priklauso nuo Rusijos bolševikų.

Lowellietis.

KEARNY, N. J.

Liet. Dailės-Dramos dr-ja puikiai perstatė naują neseniai išleistą veikalą "Meilės Paslaptybė," 8 d. spalio. Kadangi iš priežasties didelio lietaus publikos nedaugiausiai atsilankė, o veikalas gražus, tai visuomenė pareikalavo, kad antru kartu perstatytų ant naudos bažnyčios. Antras perstatymas 23 d. lapkričio ir labai puikiai nusisekė. Geriausiai pavyko Bronislovo rolė, kurią lošė J. V. Baltrukonis. "Marytės" rolę atliko gražiai p-lė M. Dzindziliauskiutė. Ir netik kad musų lošėjai gerai roles atliko, bet Dailės-Dramos dr-ja turi kuom pasididžiuoti, kad jų pačių rašėjas parašė veikalą. Mat autorius yra J. V. Baltrukonis. Jis turi ir kitą dramą parašęs.

Parapijonas.

COMODORO RIVADAVIA, CHUBUT, ARGENTINA.

Šiame miestelyje rugpiučio mėnesį tęsėsi didelis petroliaus kasyklų darbininkų streikas. Streikavo 3,000 darbininkų, tame skaičiuje ir apie 25 lietuviai. Streikas buvo išlaimėtas. Buvo tik 16 streiklaužių, kurių tarpe ir vienas lietuvis, Jonas Grižas. Išlaimėjus streiką, streiklaužiai turėjo susirinkti savo daiktus ir trauktis per kalnus. Eidami priešais savo brolius darbininkus, jie nieko nelaimėjo, tiktai panieką.

Argentinos Pelėda.

ATEINANČIŲ METŲ CUKRAUS IŠDIRBYSTĖS ŠPĖJIMAI.

Pagaminimas cukraus visame sviete išrodo bus didesnis šiais metais, neg praėjusiais. Nors perviršis ir nedidelis, tečiaus gal sustabdys gaminimo puolimą, kuris prasidėjo nuo karės pradžios.

Manoma, kad cukraus gaminimo kompanijai, kuri dabar tik prasideda, 1919-20. pasiseks pagaminti 16,600,-000 tonų cukraus, vietoje praėjusiais metais pagamintų 16,320,654 tonų; t. y. šiais metais bus daugiau ant 279,-346 tonų.

Nors cukraus pagaminimas išrodo bus šiais metais didesnis, tečiau dar toli gražu iki bus pasiekta 1913-14 m. dauguma, kuomet pagaminta 18,677,399 tonai.

Prohibicijai besiplatinant, daugiau cukraus vartojama ir bus nevartojama, jei netolimoje ateityje reikės daugiau kaip 20,000,000 tonų pagaminti cukraus, kad be jokių varžimų butų galima jį vartoti visur, taip kaip buvo prieš karės laikus.

Iš kitos pusės, manoma, kad Kuboje bus pagaminta nemažiau 4,000,000 tonų cukraus. Beto auginimas burokų Vidurinėse Europos valstijose užtikro padidės, nes cukrus yra vienas ir greičiausių ir prieinamiausių pramonių išdirbti eksportui prekes, kurias galima išsiųsti į užrubežį ir gautais už jas pinigais apmokėti užrubežines skolas, kurios tapo padarytos laike karės. Trumpai sakant, pradeda kitas vėjas pusti ir ateitis daug žada.

Cukrinių lendrių derlius, abelnai imant, šiais metais yra geras ir iš kelių vietų pranešama, kad gerokai didesnis, neg praėjusiais metais. Kuboje užauginsią viršum 300,000 tonų daugiau, neg praėjusiais metais. Argentinoje 120,000 tonų. Indijoj 500,000 tonų. Philipinų salose 50,000 tonų, Australijoj 50,000 tonų, San Domingo 20,000 tonų. Kitose vakarų Indijos salose pranešama, kad lendrės taip pat gerai užderėjo. Javos derlius bus apie 1,300,000 tonų. Formozoje bus mažiau, neg kitais metais delto, kad oras buvo blogas ir audros daug augalų išnaikino.

Del nepaprastai gero auginimui oro visoje Kubos saloje pranešama, jog abelnai imant derlius visur bus geras ir visų tikimasi, kad ant tos salos užteks lendrių pagaminimui 4,500,000 tonų cukraus, tečiau gali buti, kad visų lendrių negalima bus surinkti, nes tas priguli

nuo to koks bus oras laike piutės.

Porto Rico ir Hawaii salos derlius truputį didesis kaip kitais metais.

Visą kruvon sudėjus lendrių derlius šiais metais bus 12,261,000 tonų, o praeitais metais buvo 11,965,030 tonų.

Sprendžiant Europos cukrinių burokų derlių negalima gerai to padaryti nesudėjus į kruvą visas priežastis, kurios jų gaminimui trukdo.

Svarbiausis daiykas tai trukumas anglių, kurių tik apie pusę tiek bus galima gauti, kiek budavo suvartojama cukraus dirbtuvėse. Kitos priežastis, kurios trukdys cukraus išdirbimą yra politiškos sąlygos, trukumas vagonų ir kitokios transportacijos, darbininkų ir t. toliau.

Vokietija.

F. O. Licht sako, kad užtektinai burokų yra auginama, kad pagaminti nuo 1,700,000 iki 1,800,000 tonų, o vyriausybės pranešime skaitome, kad bus ne daugiau, kaip tik 900,000 tonų pagaminta. Užtikro teisybė bus per vidurį tų dviejų skaitmenų, taigi ir spėjame, kad Vokietijoj bus pagaminta 1,300,000 tonų.

Naujoji Austro-Vengrija.

Čeko-Slavokijoj manoma pagaminti 700,000 tonų. Vengrijoj pramonė tapo baisiai sunaikinta ir bus pagaminta ne daugiau kaip 50,000 tonų.

Francuzija, Holandija ir Belgija.

Nieko ypatingo negalima pasakyti apie šias šalis. Francuzijoj derlius yra blogas, tik 150,000 tonų, o Holandijoj ir Belgijoj derlius šiais metais šiek-tiek geresnis, neg praėjusiais metais.

Rusija.

Nenusistovėjusios sąlygos Rusijoj neleis pagaminti cukraus tiek, kad butų svarbu įimti į šitą apskaitliavimą. Įimant visas buvusios Rusijos tautas bus iš viso apie 350,000 tonų.

Amerika.

Yra skaitoma, kad cukriniais burokais šiais metais yra apsodinta 700,000 akrų žemės, o pernai buvo 593,640 akrų. Michigane, Coloradoje ir Utaje šiais metais prisodinta daugiausiai. Nebraskoj, palyginamai taip-pat daug pasodinta; šiek-tiek mažiau Ohios valstijoj. Wisconsino ir Idaho valstijose tiek pat, kiek ir praėjusiais metais. Gi-Californijoje šiais metais bus mažiau.

Imant domon prielankias aplinkybes ir delto geresnį cukraus našumą mes tikimės, kad šiais metais bus pagaminta 850,000 tonų burokų cukraus, vietoj 674,892 tonų praėjusiais metais.

Darbų Statistikos Biuro raportas išleistas lapkričio 18 d., parodo, kad rugpiučio m. kaina daugelio valgomų daiktų padidėjo, bet daugumoje miestų jautienos kaina sumažėjo.

Apie Ivairius Daiktus

—Mama, pasakyk man, kas tai yra gladiatoriaus atsišaukimas?

—Vaikeli, laikuose imperialistiškos Romos, romėnų paprastas teatras budavo žiurėti, kaip gladiatoriai mušdavosi vienas su kitu iki mirčiai, arba juos leisdavo muštis su žiauriais žvėrimis arenoje. Kiekvienas romėnų miestas turėjo areną ant atviro lauko, panašų į šios gadynės teatrus. Gladiatoriai buvo dručiausi vyrai paimti karėse su svetimomis šalimis. Tarpe tų gladiatorių, radosi graikas vardu Spartakas, netik galingas savo drutumu, bet buvo kartu ir protingas. Jis sumanė visus gladiatorius išliuosuoti. Tas atsitiko septyniosdešimts metų prieš Kristaus gimimą. Su savo protinga iškalba perkalbėjo savo draugus gladiatorius, sukilti prieš Romos brutališką elgimasį, išvedė iš Romos gladiatorius ir per tris metus kovojo su skaitlingom Romos armijom; ant galo tapo užmuštas ir jo draugai suimti. Kada Spartakas turėjo perkalbėti savo draugus jis pasakė jiem prakalbą — atsišaukimą, kuris skambėjo sekančiai:

—Vergai, jųs vadinate mane vyresniu ir neveltui jųs mane tokiu vadinate. Per dvyliką metų aš sutikau arenoje žvėris ir žmones, kuriuos tik plati Romos imperija galėjo parupinti ir niekad nenuleidau savo rankų. Jeigu tarpe jusų randasi nors vienas, kuris galėtų pasakyti, jog aš giriuosi, išeikite iš pulko ir pasakykite, ar atsitiko kur nors viešame ar privatiniame mušyje, kas mane butų nugalėjęs? Jeigu rastųsi iš jųs tarpo trįs, kurie mėgintute pasistatyti priešai mane vieną, išeikite ir pasakykite kurie. Ir tai aš buvau tarpe jusų kaipo pasamdytas mėsininkas, laukinis vyresnysis tarp da laukinesnių žmonių. Mano tėvunai paėjo iš senos Spartos, ir apsigyveno tarpe vynuogėm apdengtų uolų ir augančių citrinų apylinkės Sirasellos. Mano jaunos dienos prabėgo tykiai kaip upeliai, palei kuriuos aš žaidžiau; kada per pietus aš suvariáu savo avis į tvartus ir žaidžiau ant piemenėlio dudelės, turėjau draugą, savo artymo sunų kuris dalinosi žaismais su manim. Mes ginėme savo bandas į vieną ganyklą ir valgėme kartu savo pietus. Vieną vakarą, kada avis buvo pargintos į pastogę, mes sėdėjom po medžiu, kuris davė pavėsį mano namui ir mano tėvas pasakojo mumis apie Maratoną ir Leuktrą; kaip senovėje mažas pulkelis spartakų po priedanga kalnų atlaikė dideles kareivių armijas.

—Tame laike aš nesupratau kas tai yra karė; bet mano veidas raudo, aš nesupratau kodel, aš spaudžiau savo senio kelius pakol motina nepraskyrė mano plaukų ir nepabučiavo į smilkmenius, liepdama eiti ant pasilsio ir nemąstyti, daugiau apie senas pasakas ir laukines kares. Tą pačią naktį romėnai atvažiavo ir išlipo ant musų krašto. Aš pamačiau kaip tą krutinę, kuri mane auklėjo, karės arklys sumynė—kruvinas kunas mano tėvo tapo įmestas į tarpą degančių rąstų musų namo.

—Šiandien aš užmušiau žmogų arenoje ir kada nulupau jo šalmą, pamačiau veidą savo mylimo draugo, jis pažino mane, nusišypsojo, sudejavo, sudejavo ir numirė—tas jo nusišypsojimas priminė man jo malonų veidą, kada mudu mažutėliai žaidėme laipiodami ant uolų skindami pirmas nunokusias vynuoges ir nešėmės namon su vaikišku pasididžiavimu!

—Aš pasakiau praetoriui, kad užmuštas žmogus buvo mano draugas, garbingas ir drąsus ir meldžiau jo, kad daleistų jo kuną man pačiam nunešti ir sudeginti ant kruvos laidotuvių ir liudėti ant jo pelenų. Taip, ant kelių, tarpe dulkių ir kraujų arenoje, aš meldžiau to kuno, kada visos susirinkę tarnaitės, ponios ir šventos panelės, vestalijom vadinamos ir visa ponija šaukė ir plojo, imdami tą sau už paprastą žaidimą. Nesidrovėjo žiurėti ant Romos galingiausio gladijatoriaus išbalusio ir drebančio, kaipo šmoto molio, iš kurio kraujas tekėjo! Praetorius atgal davė žingsnį nuo manęs kaipo nuo kokios biaurybės ir atsargiai atsakė: "Tegul Karijonas supusta, nėra garbingesnio žmogaus už romėną!" Ir taip draugai gladiatoriai turėsite jus ir taip turėsiu aš savo galą sutikti, kaip šunes.

Oh Roma! Roma! tu buvai rupestinga augintoja mano. Tu davei tam vargšui kaimiečiui, bailiam piemenėliui vaikeliui, kuris nežinojo aštresnio balso kaip piemeniška dudelė, geležies muskulius ir titnaginę širdį; tu išmokinai perverti kardą per keležuotą vyrišką ir kilpas kieto misingio ir sušildyti jį priešo subudavonėje; žiurėti į žaibuojančias akis numidianiško liuto, taip kaip jaunikaitis žiurėtų į malones akis savo jaunos—besijuokiančios—mergelės!

—Jis atlygins tau užtai, taip, kad geltona upė Tiber bus raudona kaip putojantis vynas, ir jos giliuose šaltiniuose nesiras tavo gyvas kraujas sukrekėjęs!

—Jųs stovite čia kaipo milžinai, kokiais ištikro jus esate. Galybė misingio sujungta su jusų sausgyslėm. Gal ryt nekuris iš Romos ponaičių apsilaistęs kvėpalais savo ilgus plaukus, su savo baltais pirštais paglostys jusų raudoną kaktą ir sudės laižybas už jusų kraują.

—Klausykite! Išgirskite jus balsą, kaip liutai kriokščia savo sklepuose! Tris dienos kaip jie yra alkani nuo mėsos. Ryt jie sulaužys savo pasninką ant jųs ir puikius pietus turės iš jusų kunų! Jeigu jųs esate gyvuliai, tai stovėkite čia kaipo riebųs jaučiai, laukdami mėsininko peilio! Jeigu esate vyrai, tai eikite paskui mane! Perimkite vartas, gaukitės keliais į kalnus ir ten elgkitės kaip jusų proseneliai elgėsi senoj Thermopylėje! Ar Sparta mirus? Ar sena graikų dvasia užšalus jusų gyslose, jogei traukiatės kaipo kurtai po savo valdono smugiais! O, draugai! Galiunai! Tracionai! Jeigu mes turime žudyti, žudykim savo prispaudėjus. Jeigu turime mirti tai tas atsibus po tyru dangum, pas tyrus vandenius, garbingoje, vertoje paguodonės kovoje.

Tokis atsišaukimas vaikeli buvo Romos gladiatoriaus Spartako į jo draugus.

—Mama, pasakyk man, kas tai yra girininkystė?

—Vaikeli, girininkystė yra auginimas girių. Mes nepripratę prie žodžio girininkystės, nes mes girių neauginam, mes tik tą auginam, kas mumis šiandien greitai yra reikalinga, kaip tai, maistas arba drabužis. Vienok netrukus ant svieto pritruks girių, nes niekas jomis nesirupina, o naikinimas neapsakomas. Iš medžių dabar daugiausia popiera yra daroma ir tas daug girių išnaikina. Kad sustabdyti girių nykimą, ant vieno nukirsto medžio reiktų pasodyti tris naujus. Bet kada žmonės nemato greito rezultato pinigų padarymui, tai privatiškai auginimu girių niekas neužsiimą. Tuomi darbu šalies valdžia gali užsiimti. Vokietijoje valdžia laiko daug tukstančių darbininkų naujų girių auginimui ir senų prižiurėjimui. Vėlesniais laikais Amerika ir kitos šalįs pradeda tuomi rupintis.

Nemuno Sunus.

Vėžio Liga.

(Tąsa iš 48-to "A. L." n-rio)

Kaip vėžys išauga.

Yra gerai žinoma, kad žmogaus kuno audiniai, raumenįs, glėznįs, kaulai ir tt., susideda iš labai daug mažyčių celių. Tos celės, kaip kada yra palyginamas į plytas mure, ir jos laikosi viena su kita, sujungtos medžiaga, kurią galima palyginti prie kalkių mure. Tečiau tos celės nėra tai negyva medžiaga kaip yra plytos. Jos yra gyvos, nuolat auga ir miršta, prisilaikant kaikurių įstatymų, kurių mes gerai nesuprantame.

Kartais kurios nors iš tų celių pradeda augti ir vystytis nepanašiai į kitas, visai nepaprastu budu. Maža celių grupė, rodos, sudaro kolioniją, iš kurios pasirodo nesveika ir augančia kune vieta. Ta vieta gali buti odoje, krutinėje, pilve, gerklėje, ar kitoje kokioje kuno dalyje. Dažnai celės sudaro mažą kietą gumuluką, kurį lengvai galima užčiupti ir kurį gali chirurgas lengvai pradžioje išpiauti.

Jeigu originalis guzukas yra neišimamas paprastai jisai auga ir prasiveržia į apsukui ėsančius kuno audinius. Tas praaugimas yra nelaimingas skirtumas tarp paprastų guzų, panašių į karpas ir nelabųjų guzų panašių į vėžį. Ant galo išauga didelė masa ir mažos jos dalys atsiskiria ir papuolusios į kraują ir lymfą jos išsiplatina po visą kuną. Jei paprasta celė išeina kune iš savo vietos ji beveik nieko nereiškia; nes tokį celė miršta. Vėžio celės gi turi tokią gaivumo jėgą, kad auga kur tiktai papuola, ir kur tik viena toki celė apsistoja, naujas vėžys pradeda augti.

V ė ž i o išsiplatinimą kune galima palyginti prie išsiplatinimo limpančios ligos, kaip tymai, mieste arba gaisras namuose. Jis prasideda vienoje vietoje sveiko kuno, taip, kaip ir tymai prasideda vienuose miesto namuose. Jei uždarysi namus ir neišleisi tymų išeiti, epidemijos nebus. Bet, jei žmonės iš tų namų vaikščios po įvairias miesto vietas nėra abejonės, kad prasidės epidemija, kurios vėliau negalėsi jokiu budu sulaikyti. Jeigu maža ugnelė yra greitai užgesinama, pragaištis bus labai maža, bet jei leisi ją platintis, ji išaugs į didelį gaisrą, kurio nebus galima net ir geriausiomis priemonėmis užgesyti.

Priežastis, kurios veda prie vėžio ligos.

Paprastai yra sakoma, kad mes nežinome delko vėžys atsiranda. Tai reiškia kad mes nežinome, kas priverčia pirmąją mažą celę arba celių grupę permainyti savo pobudį ir persikeisti į tokią, kuri turi nelabą ir nesulaikoma jėgą augti ir platintis. Tečiau kai-kada yra žinoma (daug dažniau, neg kai-kurie žmonės mano) apie sąlygas, kurios, rodos, yra prielankios, tai nelaimingai permainai. Ypatingai mes žinome, kad vėžys dažnai atsiranda po ilgo nuolatinio kokios nors vietos trinimo ir aplink paprastas peraugas ar skaudulius. Lupos ir burnos vėžys yra žinomas, jog atsiranda nuo išdegimų, nuo pypkės cibuko, nuolatinio trinimos išgedusio danties ir tarp Rytų Indijos gyventojų nuo kramtymo betel riešutų, kurie turi aštrų erzinantį kevalą Vėžys ant viršaus pilvo tarpe Kasmerio gyventojų, niekur tarp kitų gyventojų nerandamas, kįla iš nudeginimo nuo kangri krepšių su degančiomis anglimis, kurias tie kalnų gyventojai nešiojasi su savim, kad pasišildyti. Vėžys gerklės yra randamas tarp kyniečių, kurie valgo perkarštus ryžius o visai nesiranda tarp jų moterų, kurios valgo ryžius šaltus, ant antrojo stalo. Pilvo (skilvio) vėžys gali atsirasti iš pilvo skaudulio. Vėžys yščiaus, dažnai yra patirta, kad paeina nuo sudraskymo (kudikiui gemant) ir nuo skaudulių; odos vėžys nuo erzinančių karpų ir apgamų, ir vėžys kručių nuo neprižiurėtų žaizdų, suskirdimų, o ypatinga iš guzų, kurie išpradžios yra paprasti ir nepavojingi. Iš tikrųjų, kaip dabar yra žinoma, tai nėra labai didelio skirtumo tarp paprastųjų ir nelabųjų išaugimų, kurie tie dvi klesi aiškiai atidalintų.

Paprastieji kručių guzai pusliukės, skauduliai ir p. ne vėžiai iš pradžios, gal persimainyti į nelabuosius iš augimus ar vėžį. Tikrai sakant, ankstybas pažinimas ir gydymas, kurio nors tų vėžio pranokėjų gali tikrai apsaugoti nuo vėžio. Apsisaugok nuo įvairių nuolatinių kuno trinimų, erzinimų ir apsisaugosi nuo vėžio atsiradimo. Nuolatiniai skauduliai, suskirdimai, žaizdos, karpos, apgamos, kurie mainos ir auga didyn, turi buti prašalinti. Protingai apsieinant su tais ir kitais pavojaus ženklais, kaip ir ankstybas nusimanančio daktaro ar chirurgo ją prašalinimas, labai sumažina galybę turėti vėžio ligą.

Svarbiausieji vėžio ženklai.

Pavojingiausias dalykas su vėžio liga yra tas, kad ji dažnai prasideda be skaudėjimo ir auga išlengva. Jei vėžys savo pradžioje tiek padarytų skausmo, kiek padaro dantų skaudėjimas, ausų skaudėjimas, žmonės iškarto pamatytų ir užtikro stengtųsi jį prašalinti be jokio užvilkimo. Tečiau prie vėžio skausmo (tos paslėptos palaimos) pradžioje paprastai nėra. Taigi kiekvienas protingas žmogus turi žinoti dažniausiai apsireiškiančius ženklus. Reikia atsiminti, tečiau, kad tie ženklai nevisuomet gali reikšti vėžį, bet jiems pasirodžius reikia nieko nelaukti kreiptis į gerą gydytoją ar hirurgą. Atmink, kad nevienas geras daktaras negydis ligos, kuri gali buti vėžiu, tinkamai ir atsargiai jos neištyręs. Butinai reikalauk kad jis gerai ištirtų.

Kručių vėžys.

Tai yra viena iš vėžio rušių, kurioje yra daugiausia vilties, kad ligonis gali pasveikti, delto, kad anksti pažinti galima, palyginamai nesunku. Tečiau liga iš tos vietos platinasi greitai ir labai svarbu, nelaukti ilgai su gydymu. Abelnai imant vėžys tuo laiku, kuomet jis yra išgydomas, ir ant krutties bile kokis guzelis reikalauja greito atsargaus gydymo. Nors daugelis guzelių nėra vėžiu, bet kiekvienas iš jų gali pavirsti į vėžio ligą. Tie, kurie apsireiškia pas moteris senesnes, neg 30 metų, ypatingai yra svarbųs. Visokie guzai krutyje, nežiurint kokio amžiaus moteris butų, turi buti, nieko nelaukiant, nusimanančio chirurgo ištirti, ir jei jie esti ilgiau kai mėnesį turi buti išimti. Operacija, išimant mažus guzelius, yra palyginamai mažmožis ir mažai arba visas jokio kuno subiaurinimo nepalieka, jei jis yra paprastas guzelis. Iš kitos pusės užvilkimas operacijos reiškia, jog vėliaus reikės daryti didelę ir sunkią operaciją, kuomet prisieina subiaurinti kuną ir gali privesti prie mirties. Reikia atsiminti, kad kiekvienas guzas, kuris yra laikomas ki tol, kad jį galima butų išsykio pažinti, kaip vėžį, jau yra tokiame stovyje, kad operacija turi buti didelė, o jei nieko su juo nedaroma, gali privesti prie mirties.

Yščiaus vėžys.

Kita vieta, kurioje dažnai vėžys apsireiškia pas moteris, yra yščius. Seniau yščiaus vėžys buvo skaitomas už beveik neišgydomą ligą, bet dabar jis yra skaitomas tarp tų, ant kurios yra vilties išgydyti delto, kad anksti galima pažinti kaikuriuos tos ligos ženklus. Kuomet anksti gydoma, jo prašalinimas yra palyginamai nepavojingas. Kiekviena moteris turi buti gerai apsipažinus su svarbiausiais tos ligos ženklais. Nors tie ženklai nevisuomet dar reiškia vėžio ligą, tečiaus jie yra persergėjimu ir reikia, tuojaus kreiptis į daktarą kad jis nieko nelaukiant ir gerai viską ištirtų.

Pirmieji perspėjantįs ženklai, yra: (1) kiekvieną permaina ilgume ir tankume mėnesinių tekėjimų; (2) kiekviena permaina tekėjimo budo, kuri skiriasi nuo tos, kuri yra ligonei paprasta; (5) kiekvienas sugrįžimas kraujo tekėjimų po amžiaus permainos; tai yra po to laiko, kuomet mėnesinės buvo apsistojusios; (4) kiekvienas kraujo pasirodymas po sužeidimui yščiaus jį plaunant, egzaminuojant ir tt. Tie visi ypatingai svarbųs ženklai. Vandeniuoti ir mažai krauju sutepti tekėjimai yra taip-pat labai svarbųs. Tiems ženklams pasirodžius gydytis be atsargaus daktaro ištyrimo tų ženklų priežasties labai pavojinga, o laukimas ir atidėliojimas viena nuo dienos gali privesti prie mirties.

Išlaukinis vėžys.

Lupos vėžys turi buti nužiurimas, kuomet žaizda ar spuogas ant tos kuno dalies negija ir neprapuola. Vėžys, ant lupos dažnai pradžioje išrodo kaip paprastas slogų spuogas, tik žinoma, jis neprapuola taip kaip slogų spuogas, kuris trumpu laiku pranyksta. Toji liga dažniau pasitaiko tarp vyrų, neg tarp moterų.

Vėžys ant liežuvio.

Dažnai apsireiškia iš nuolatinio trinimo negerai prilaikintų arba susproginėjusių dirbtinių dantų, aštrių šukių, išpuvusiųjų dantų ir tt. Rukymas, kaipo chemiškos iritacijos rušis, kai-kada yra priežastimi chroniško liežiuvio uždegimo ir padarymo mažų plyšių ar spuogų. Kiekvienas liežuvio skaudulys, kuris paeina iš sifilio ir kuris negija, kuomet gydomas turi buti skaitomas už nelabąją peraugą, kol jis, tikrai ištyrus, nepasirodys kitokių esantis. Lie-

žiuvio vėžys greitai auga delto jo operacijos esti sunkios ir pavojingos, ir tiktai, jei laiku patėmytas ir tuojau gydomas, tėra užtektinai vilties, kad jis daugiau neatsikartos. Sidabro nitrato arba kito kokio deginančio akmens nereikia vartoti, gydant įvairius skaudulius ant liežuvio, nes pasitaikius jei tas skaudulys butų nepažintas vėžys, toks gydymo budas tik apsunkins visą dalyką.

Odos vėžys.

Dažnai prasideda paprastu guzeliu arba skauduliu. Dauguma karpų ir apgamų yra mažos reikšmės, bet tos kurios ir auga ir maino savo pavydalą arba yra skaudamos, turi visuomet buti žiurimos su nepasitikėjimu. Jas prašalinus dažnai gali apsisaugoti nuo vėžio. Nuolatinė iritacija, skauduliai ar guzai, ant kokios tik kuno dalies jie pasirodo turi buti saugojami. Jeigu tik jie auga arba, jei prakiura reikia tuojaus kreiptis į gerą gydytoją. Tinkamai gydyti tuos taip vadinamus vėžio pranokėjus ir net anksti patėmytą odos vėžį reikia tik mažos operacijos arba užtenka. tik pavartoti x-spindulius, arba radijumą. Deginantįs prityrusiose rankose kai kada pasekmingai veikia, bet kiti budai yra saugesni ir mažiau subiaurina žmogų.

Virškinimo organų vėžys.

Vėžys pilvo, žarnų ir kepenų dažnai pasitaiko ir baisi tos ligos rušis. Jis pasitaiko lygiai tarp vyrų kaip ir moterų ir yra priežastimi apie 35 nuoš. visų nuo vėžio mirčių. Nors progos išgyti iš tos ligos yra daug mažiau neg tose rušyse, apie kurias pirmiau kalbėjome, tečiau vėžys tų organų gali buti pasekmingai išimtas, jei yra patėmytas. Toks išsireiškimas nereiškia, kad vėžį butų galima išimti iš kepenų, nes nėra jokios galimybės tą ligą iš kepenų prašalinti. Tikrai sakant, vėžys retai kuomet pradeda pirmiausiai augti kepenose; paprastai jis užsikrėčia iš peraugusio vėžio kitose kuno dalyse.

Pilvo vėžys.

Pilvo vėžys ir geriausiose sąlygose yra sunkiausia rušis tos ligos ir gydymas turi buti pradėtas kuoankščiausiai. Liga prasideda dažniausiai taip iš lengvo, kad jos insikerėjimas gali buti taip toli nuėjęs jau tuomet, kuomet pirmieji, persergian tis ženklai pasirodo. Kadangi vėžys tų organų negali buti matytas tol, kol viduriai nėra atidaromi, tai gi ir reikia kad jį pažinti, pasitikėti jo simpomais. X-spinduliai, tečiau, kaip-kada parodo nužiurimas pilvo ar žarnų permainas. Beto, tų organų normalė funkciją yra paprastai anksti pradedama trukdyti, ir tas turėtų pakelti musų nužiurėjimą. Nevirškinimas yra labai paprastas nusiskundimas, bet tos ypatos, kurios turi viršum 40 metų ir kurios pirmiau turėjo gerai virškinančius vidurius, jeigu tiktai pradeda mažiau sverti turi žinoti, kad kas nors yra ir turi prisiminti apie vėžį. Nevirškinimas nėra tai tikras pilvo vėžio prirodymas, tečiau, jei jis nuolatinis, tai geriau buti atsargiu ir gerai ištirti su pagelba šių laikų diagnoso metodų, ypatingai su x-spinduliais. Skonio permaina, kaip tai, nemėgimas mėsos skonio ir yra dažnai pilvo simptomai. Skausmas pilvo duobelėje ir vėmimas dažnai be matomo kraujo yra dar didesni pavojaus ženklai.

Pirmieji simptomai žarnų vėžio yra beveik tie patįs, kaip ir pilvo. Nuolatinis viduriavimas su kraujais yra paprastas persergėjimo ženklas. Kaikuriose žarnų vietose toji liga dažnai yra paskaitoma už hemoroidus (angl. piles). Kraujo tekėjimas iš žarnų yra dažnai iš tos priežasties, bet gali buti ir vėžioženklu, taigi visuomet tokiuose atsitikimuose reikia eiti pas gerą daktarą kad ištirtų. Tai yra vienintėlis kelias, kad tikrai susekti tarp tų dviejų ligų skirtumą. Tų ligų gydymas be jokio ištyrimo, ant nelaimės, labai dažnai pasitaiko ir, kad save apsisaugoti ligonis turi butinai reikalauti, kad gerai jį daktaras ištirtų.

Vėžio gydymas ir apgavingi daktarai.

Žmonės turi visuomet saugotis klaidingų ir pavojingų nuo tos ligos vaistų ir gydymų, kuriuos taip dažnai skelbia įvairus apgavikai. Nėra biauresnio žmogaus pobudžio, kaip tas, kuriuo naudojamos iš baimės ir vilčių tąja liga sergančiojo žmogaus. Visos vėžio gyduolės kurios yra garsinamos laikraščiuose yra tik apgavystė. Tokios gyduolės yra, aplamai imant, dvejopiškos: (1) vaistai imti į vidų, su kokiais nors antiseptiškais plovimais; (2) tepalai, turintis smarkiai deginančius chemikalus.. **Nėra jokių vaistų, kurie vėžį išgydytų** ir vaistai, kurie duodami tam tikslui nors gali but ir nepavojingi, tečiaus jie suteikia blogą, delto kad juos vartojant, liga užsivelka, taip, kad dažnai yra pervėlu daryti operaciją. Išskyrus tuos atsitikimus, kuomet yra daktaro patariama kai-kuriose mažesnėse tos likos rušyse **griaužiantįs tepalai yra blėdingi.** Jie gali paakinti vėžį greičiau augti arba jie gali pragriaužti per augos viršunę, o po apačiai duoti progos platintis ir eiti gilyn ir tuo pačiu laiku gaišinant laiką. Jei apgavikai arba laikraščiuose skelbiantis specialistai ar institutai rodytų ligoniui savo paliudijimus, jis turi atsiminti kaip lengvai tokie paliudijimai yra padaromi, ir pardavinėjami glėbiais, ir kad, kas liečiasi vėžio, jie paprastai yra remiami tuo, kad kam ten pasisekė prašalinti peraugas, kurios buvo visai kas kitas, bet ne vėžys. Ne tik kad yra daug rušių paties vėžio, bet yra daug ir kitų ligų kurios labai panašios į vėžio ligą ir gali buti be jokios baimės panaudojamos įvairių apgavikų, kad išgauti pinigus iš nelaimingų ir nenusimanančių pašalpos ieškančių ligonių.

Radium ir X-spinduliai.

Tos naujos gydymo priemonės yra tikrai naudingos kai-kuriose paviršiuje esančiose vėžio rušyse, kaip tos kurios randasi ant senų žmonių odos. Kai-kuriuose atsitikimuose tos priemonės gali visai vėžį išgydyti, išgydant mažas peraugas, kurios apsireiškia po operacijai. Jos taip-pat yra pripažintos už gerą vėžio palengvinimui gydymą, kuomet liga jau taip toli yra nuėjus, kad operacija daryti negalima. Abelnai imant, radiumo vertė nėra dar tikrai pripažinta, nors yra daug vilties į jį dedama. Išskyrus odą, dar neprieita prie to, kad jį butų galima vartoti vietoj chirurgiškos operacijos. Reikia atsiminti ir tai, kad net ir dabar mažai tėra radiumo šioje šalyje, ir tas, kuris yra, yra rankose burio daktarų ir instaigų. Taigi, reikia labai atsargiu buti, pasirenkant gydytoją, toms priemonimis gydytis, nes tik keli daktarai turi užtektinai radiumo, kad suteikti kokią nors naudą, ir tik keli iš jų težino, kaip vartoti x-spindulius tiek, kad kiek yra reikalinga, kad gauti geras pasekmes, pavojingai ligonio nesudeginant. Žodžiu sakant, tomis gydymo priemonėmis galima naudotis tik dideliuose ir gerą vardą turinčiuose ligonbučiuose, arba pas daktarus esančius labai gerame savo profesijos stovyje. Radiumas neturi buti skaitomas kaipo koki stebuklinga gyduolė, ant kurios galima remtis, kad išgydyti užsenėjusią vėžio ligą, arba kad butų galima vartoti vietoj kitų seniai žinomų gydymo budų; jis turi buti laikomas, kaipo svarbus pridėčkas tų priemonių, su kuriomis kovojama prieš tą baisiausią ligą, bet turi buti vartojamas tik gerai supranatančių žmonių ir gerai viską apsvarsčius. Gydant vėžį radiumu, įvairus jo trukumai dar labiau nurodo svarbumą anksti ligą pažinti ir potam gydyti chirurgo pagelba pačią ligą ir tas priežastis, kurios prie jos veda.

Sutrauka.

Šie faktai apie vėžį turi buti gerai žinomi visiems viršum 30 metų senumo žmonėms:

1. Vėžys pradžioje yra be skausmo, taigi delto jis yra ypatingai apgaulingas ir pavojingas.

2. Vėžys išpradžios yra tik maža perauga, kuri gali buti saugiai ir lengvai prityrusio chirurgo ar kitais budais prašalintas.

3. Vėžys nėra kuno sudėjimo arba kraujo liga.

4. Vėžys yra nelimpanti liga.

5. Vėžys yra praktiškai imant, ne insigemama liga.

6. Kiekvienas guzelis ant kruties turi buti nusimanančio daktaro ištirtas.

7. Nuolatinis nepaprastas tekėjimas ar kraujo pludimas yra nužiurėtinas.

0. Spuogai, suskirdimai, nudraskimai, guzai ir skauduliai, kurie negija ir karpos, apgamos, kurios mainosi didumu, spalva, ir išvaizda gali virsti į vėžį, jei nėra nugydomi.

9. Apie 60% žarnų vėžio yra skaitoma paprastai už hemoroidus. (piles). Reikalauk butinai pilno medikalio ištyrimo.

10) Nuolatinė iritacija, nežiurint kokios rųšies ji nebutų yra paprasta vėžio priežastis. Labai retai jisai atsirandą nuo staigaus susižeidimo.

11. Daktaras, kurisai gydo nužiurėtinus del vėžio ženklus jų tikrai neištyręs, nežino ką jis dirba.

DOVANAI DOVANAI DOVANAI

IK 30-tai DIENAI RUGPIUČIO - AUGUST MĖN- Kas lyg augščiau minėtai dienai užsirašys dienraštį "LIETUVĄ" arba atnaujins seną prenumeratą (nors neišsibaigusią) ant ištisų metų, gaus DOVANAI musų spaudos labai gražią knygą "Vėliavos Akyvaizdoje," vertės $1.00, kurios turinį perskaitęs niekuomet neužmirš ir bus kas draugams papasakoti; arba puikų spalvuotą $1.00 vertės Lietuvos Respublikos žemlapį, kurio kopiją prezidentas Wilsonas išsivežė Paryžiaus Taikos Konferencijon.
Prenumeratą ir orderį dovanoms siųskite:

"LIETUVA" DAILY,
3253 S. MORGAN S T., CHICAGO, ILL.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoj

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŲ ORGANIZACIJA.

Gyvuoja 33 metai.

Ar teko Tamstai kada nors girdėti apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje? Jei ne, pasiklausk pas savo kaimyną, kuris jau prie šios organizacijos priklauso. Pasiteirauk, o sužinosi, kiek Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra išmokėjęs savo nariams pomirtinių ir ligoje pašelpų. Jei jis apie tai nežino ir jei jis dar nepriklauso, tai pasiskaityk čionai:

S.L.A. savo nariams išmokėjo virš $200,000.00 pomirtinių ir virš $50,000.00 ligoje pašelpų. Susivienijimas yra sušelpęs tukstančius našlių ir našlaičių; S. L. A. pagelbėjo tukstančiams sergančių ir nedagalinčių lietuvių—savo narių ir nenarių. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra ketur i Apsaugos Laipsniai: $150.00; $300.00; $600.00 ir $1,000.00. Pašalpoje ligos turi tris Laipsnius: $6.00; $9.00; $12.00. Jeigu jusų miesto nėra SLA. kuopos, Tamsta gali prie SLA. priklausyti pavieniai. Dešims ypatų gali sutverti naują kuopą. S.L.A. leidžia savaitinį laikraštį "Tėvynę." Nariams siunčia dykai; nenariams—$1.00 metams. S. L.A. taip-pat kas metai leidžia didelį kalendorių.

Visokiais reikalais kreipkitės sekamu adresu:—

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje,
307 W. 30th str., NEW YORK, N. Y.

Nuga-Tone

Pasekme po 20 dienu arba grąžiname jums pinigus.

PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikintą Sveikatą ir Spėkas; turedamas neaiškią mintę ir nusilpnėtą kuną; pasibodis imant vaistus dėl padidinima veiklumo ir vaistus svaiginančius, bandyk Nuga-Tone ir persitikrik kaip greitu laiku jausesi visai nauju žmogu! Devynes iš dešimtes visu žmogaus ligu, tokiu kaip blogas apetitas, negruomulavimas viduriu, gazai ir isputimai, užketėjimas skilves, tulžinis, anemia, kankinimai reumatizmo, skausmai galvos, neuralgia, stokas energijos, nusilpnejimas nervu ir negalėjimas mieguoti, paeina nuo stoka nervu pajiegos, skisto vandeniuoto kraujo ir neužtektinios cirkulacijos kraujo.

Kožna dalis kuno ir kožna jo veikme remiase ant nervu pajiegos, kurios didžiausei užlaika geram stoviuje pilvą, jaknas, inkštus ir grobus, širdes plakimo, kraujo cirkulavimo. Nuga-Tone yra labai protingas gydymas nuo nusilpnetu nervu ir abelno sunaikinimo kuno. Kodėl? Todėl kad jie yra sutaisyti iš aštoniu brangiu, sveikatą duadančiu sudėtiniu vaistu, rekomenduotu ir nuruodytu per garsingus Gydytojus. Yra jie ypatingai maistingi į Geležę ir Fosforą-maistus del Kraujo ir Nervu.

Nuga-Tone priduoda gyvybę jaknoms, pastiprin grobus teip, jog jc tuštinase regulariškai. Atgaivin inkštus, išvara laukui nuodinies atmatas. Niera daugiaus gazu ir suputimu, niera smirdančio kvapo ar apvilkto liežuvio! Nuga-Tone duos Jums stebuklingą apetitą, giarą gruomulavimą, tvirtus nervus ir kietą pastiprintą miegą. Nuga-Tone sustipris kraujo ir pagerins cirkulavimo jo, priduos raudonumo veidui ir žibumą akiems! Nuga-Tone padara tvirtus, rustus vyrus ir sveikesnes ir puikesnes moteres. Nuga-Tone netalpin savyj jokiu migdamu ar daromu paprotę vaistu. Sudėti jie yra parankiam pundelei. Yra apvilkti cukrum, priimno skonį ir vartuoti galema be jokio neparanukumo. Bandyk juos. Rekomenduosi visiems sava pretelems.

MUSŲ ABSOLIUTIŠKA GVARANCIJA: Prekė Nuga-Tone yra vienas ($1.00) doleris už bonkute. Kožna bonkute talpina devynios dešimtys (90) pilulu, arba vieno mėnesi gydymo. Galėte pirkti šešes bonkutes, arba šešius menesius gydymo už penkius ($5.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienu ir jeigu ne busi užganedintas pasekmiu, sugrąžink bonkute ir pilsus, o mes umai sugrąžisime jusu pinigus. Negalite prapuldyti vieną centa. Mes imame riziką.

PRISIUSK SAVA PASTELIAVIMO ANT TUO KUPONA.

National Laboratory, L. 24—537 South Dearborn St., Chicago, Ill.

Gerbiamieji: Idedu čionais $..... ir meldziu prisiusti man ..... bonkut Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris.....

Miestas..... Valstija.....

"AUŠRINĖ"

Geriausias moterų žurnalas, išeina prieš 15 dieną kiekvieno mėnesio. Kaina metams su prisiuntimu $1.50. Adresas:

"AUŠRINĖ,"
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVĮ."

MOKSLO, LITERATUROS IR DAILOS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

"DIRVA"

Vedama Pirmeiviškoje Tautinėje Dvasioje

EINA KAS PENKTADIENIS.

Prenumerata:
Amerikoje metams $2.00, pusei metų—$1.00
Kanadoje metams $2.50. Kitur met.—$3.00
Vieną numerį pažiurėjimui siunčiam dovanai

"DIRVOJE" yra sekanti nuolatiniai skyriai: Žinios—Iš Lietuvių Gyvenimo—Iš Realio Gyvenimo (tikri juokai) — Nuo Redakcijos — Moksliški Straipsniai — Kitokie Straipsniai, Pasiskaitymai—Jaunimas—Vietinės Žinios

Užlaikome visokių knygų. Reikalaukite musų naujo knygų Katalogo. Visokius spaudos darbus atliekame gerai, gražiai ir greitai.

Tik-ką išleista žingeidžiausia knyga, kokią lietuviai kas yra skaitę

VIENUOLYNO-KLIOŠTORIAUS SLAPTYBĖS

Pilnas aprašymas slapto kliošt oriaus gyvenimo kunigų su vienuolėmis. Su 6 paveikslais, 152 puslapių, kaina tiktai $1.00. Reikalaukite, siųsdami ir pinigus (agentams duodama 50%) šiuo adresu:

"D.I.R.V.A,"
7907 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Virimo, Kepimo ir Namų Prižiurėjimo KNYGA

GERBIAMIEJI "AM. LIETUVIO" SKAITYTOJAI!

Pranešam jumis, kad KNYGA VIRIMO, KEPIMO ir NAMŲ PRIŽIURĖJIMO yra gatava. Knygos didumas apie 9 coliai ilgio, 6 pločio, 164 puslapiai, gražiai audeklu apdaryta su auksine antspauda ant viršaus. Knygos turinys labai atydžiai surinktas geriusių valgio daiktų. Joje telpa 15 gatunkų geriausių sriubų. 87 budai kaip sutaisyti mėsos valgius. 7 budai kiaušinienių. 64 budai kepimo įvairių pyragų ir pyragaičių. 18 budų pajų ir pudingų. 5 geriausi budai kaip gaminti žuvis. 9 geriausi budai kaip kepti duoną. 17 geriausių konservų, kaip sudėti įvairias uogas ir augalus. 10 budų kaip užlaikyti daržoves. 10 budų įvairumų: gėrimai, naminiai dalykai, patarimai. 7 geriausi valgiai iš Lietuvos gaspadinės. 6-ši budai gaminti paukštieną. Įvairus spaisai, (prieskoniai). Žodžiu sakant, knyga verta turėti kiekvieno lietuvio stuboje, nes ji parodo kaip sveikai gaminti valgius, kaip sunaudoti daiktus naudingai ir ekonomiškai.

Labai linkiame Tamstai šitą knygą sau išsirašyti; jeigu pats negamini valgių padovanok savo gaspadinei, savo seserei, savo motinai arba savo merginai, jusų dovana paliks jų atmintyje per ilgus laikus. Geras maistas, geras namų prižiurėjimas sučėdina pinigus, kuriuos gydytojams ir vaistinyčioms atiduodi. Šita knyga gražiai apdaryta parsiduoda už $1.50; su popieriniais apdarais—$1.25. Neatidėk, nes užmirši. Rašyk dabar, paklausinėk, gal jusų susiedės norėtų sau nusipirkti—galėsite kartu parsisiųsti kelias knygas.

Užsakymą ir pinigus pasiųskite ant tokio adreso:—

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

VISIEMS VEDUSIEMS IR NORINTIEMS VESTI.

AR SUPRANTATE lyties gyvenimo apsireiškimus?
AR PAŽĮSTATE ženybinio gyvenimo pareigas?
AR ŽINOTE apie lyties ligas ir kaip jų saugotis?
AR NORITE žinoti teisybę apie saužagystę, prostituciją, ir t. t.?

Tas viskas plačiai aiškinama naseniai išleistoje knygoje

Patarimai Vyrams
Apie Lyties Dalykus

PARAŠYTA D-ro W. J. ROBINSONO.

Knyga didelio formato, su paveikslėliais ir apdaryta. Kaina $2.00.

Reikalavimus ir pinigus siųskite šiuo adresu:

J. BARKUS, Dept. B., Box 129, General P. O. New York, N.Y.

GREITA PAGELBA

Silpnybės, paeinančios nuo persidirbimo, pailsimo, sanariu ir raumenu sustingimo, skausmu strėnose, yra greitai prašalinamos, vartojant

PAIN-EXPELLERI

"Draugą Reikale"

Šeimynos, kurios karta dažinojo jo veikiančia jiega, daugiaus be jo neapseina. Yra tik vienas Pain-Expelleris ir del jusu apsaugojimo, jis yra paženklintas musu vaizbaženkliu

ANCHOR (Ikaras)

Jeigu ant pokelio nėra vaizbaženklio ikaro, tai jis nėra tikras ir jus tokio neimkite. Visose aptiekose po 35c. ir 65c. Taipgi galima gauti pas išdirbėjus:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Lietuvos Atstatymo Bendrove

(Lithuanian Development Corporation)

PAMATINIS KAPITALAS $1,000,000.

Pirmiausia ir Didžiausia Korporacija Besirupinanti Lietuvos Atstatymu.

SKYRIUS KAUNE — **EXPORTO IR EMPORTO SKYRIAI**

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ išrupino pasportus lietuviams, keliaujantiem iš Amerikos Lietuvon. Kas tik yra pasirengęs keliauti tesikreipia į Lietuvos Atstatymo Bendrovę.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ jau rengiasi vėla prie antro didelio transporto tavorų į Lietuvą, kuris dar prieš Kalėdas apleis Ameriką.

Kas prisidės dabar prie išsiuntimo šių tavorų, tas pagelbės Lietuvos valstyės reikalams. Prisidėti galima pasiperkant Lietuvos Atstatymo Bendrovės šėrų.

Užpernai, pernai buvo išmokėta po 4%, o šiemet jau išmokėsime 5 nuoš. dividentų iš gryno pelno. Kitą metą bus mokama dar didesni dividendai ir šėrai augs vertėje.

JAU TUOJAU ŠĖRŲ NEPARDAVINĖSIME.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS šėrai bus parduodami tik ligi Naujų Metų, o po to niekas negaus pirkti. Todel pasiskubinkite.

Jau LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ sukėlė suvirš $400,000, o iš viso reikia sukelti tik $500,000. Beliko parduoti tik 10,000 šėrų. Dabar kasdien parduodama apie 500 šėrų. Jeigu kas nori dalyvauti pelningame biznyje, turi pasiskubyti nusipirkti šėrų.

Viena ypata negali mažiau pirkti kaip 5 šėrus, vienas šėras $10.—Bet geistina, kad nauji nariai stotų į L.A.Bendrovę su kuodidžiausiais įnašais. Dėkitės prie Bendrovės su $10,000.—užsirašymais.

PIRKLYBINIAI RYŠIAI PLĖTOJASI.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ Latviams ir Estonams taip-gi tarnaus. Tame reikale jau daromi ryšiai ir už kelių savaičių prasidės pirklybiniai mainai su Latvija.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės skyrius Kaune daro pirklinius ryšius su Ukraina ir tenai pradėsime savo darbą. Lietuvoje reikia anglies fabrikams ir gelžkeliams varyti ir kitokių daiktų, kuriuos prieinamiausiai galima bus gauti Ukrainoje.

SAVO DIRBTUVĖS.

Lietuvoje išdirbystės organizavimas yra pirmutinė užduočia jos piliečių. Amerikos lietuviai, prisidėdami prie **LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS** pagelbės tai padaryti. Dirbtuvės visur duoda pelno ir pinigai į jas įdėti, visuomet geriausiai apsimoka.

LABAI SVARBUS PATĖMIJIMAS.

REIKIA VISIEMS SKUBĖTI PASIPIRKTI ŠĖRŲ, NES KASDIEN PARDUODAMA DAUGIAU IR DAUGIAU, TAI SUVĖLAVUSIEJI GALI NETEKTI.

Rašykite ir pinigus siųskite arba paaiškinimų klauskite šiuo adresu:

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION

320 FIFTH AVE., *Lietuvos Atstatymo Bendrovė* **NEW YORK, N. Y.**

Pajieškojimai.

Pajieškau savo tėvų, Antano ir Uršulės, taipgi brolio ir sesers; Antano ir Juzės Sakalauskų; visi prieš karę gyveno Kauno rėd., Raudonės apskr., Stakijų parap. Taipgi pajieškau savo švogerių Antanų Bakaičių, gyvenusių Amerike ir išvažiavusių į Lietuvą 25 d. gegužės, 1914m. Jie patis arba jų susiedai meldžiu šauktis šituo adrisu:

Kazimieras Sakalauskas,, So. Windsor, Conn. P. O.
(52) NORTH AMERICA.

Pajieškau savo švogerio Motiejaus Grigo, gyveno Cleveland, Ohio. Gavom laišką iš Lietuvos sų svarbiom žiniom. Labai norėčiau su juomi susižinoti. Meldžiu atsišaukti po šiuom adresu:

Antanas Rudis,
73 Center st., Bristol, Conn.

Pajieškau Onos Jaskienės iš kaimo Čepaičių, Erzvilkio parapijos, Raseinių pavieto, Kauno rėdybos. Yra svarbus reikalas del gyvenimo Lietuvoje.

Pranciškus Gudavičia,
195 Perry ave., Worcester, Mass
(49)

Jieškau pusseserės Marijonos Renckutės, Vilniaus rėd., Trakų pav., Namajunų parapijos, jaškonių kaimo, motina jieško iš Lietuvos jumis, mes girdėjome kad gyveną Waterbury, Conn., Malonėkit atsišaukti, arba kas žinot apie ją meldžiu pranešti.

Jieva Petkevičiukė,
3 Lunelle st., Worcester, Mass.
(50)

REIKALAUJU VIRĖJO į Lietuvišką Restaurantą, turi buti patyręs tam darbe, mokantys tą darbą atsišaukit kuogreičiausiai ant šio adreso:

V. PRANAITE,
2 Arthur st., Montello, Mass.

Pajieškau Juozo Norkaus, Kražių parapijos, Kauno rėdybos, gyveno Indiana Harbor, dirbo plieno dirbtuvėse; augštas, geltonais plaukais ir usais, mėlynos akys, greitai kalba, daug žinąs. Iš čia pabėgo 9 d. lapkričio, pavogdamas daug pinigų. Apsisaugokite jo. Kas jį kur dažinos, meldžiu pranešti.

Antanas Samosky,
519 Concord st., Indianapolis, Indiana.

"AMERIKOS LIETUVIO" SKAITYTOJAMS.

Jeigu kuris iš jusų turite "Amerikos Lietuvio iš 1915 metų sekančius numerius: 1, 5, 14, 15, 24, 29, 30, 31, 34 35, 37, 39, 43, 45, 46 ir iš 1916 metų numerius: 1, 25, 31, 34, 44, 49, 50, 51, 52; 1917 metų numerius: 4, 16, 17, 19, 20, 24, 26, 27, 36, 37 44, 45, 50, 52, ir iš 1918 metų numerius: 16, 17, 50; labai meldžiam jusų prisiųsti mumis ,gausite gerą užmokestį.

"Amerikos Lietuvis,"
15 Millbury street,
Worcester, Mass.

Namų Gėrymas
APYNIAI ——— SALYKLA.
Puikus gėrymas.

Speciališkai pritaisyta per išmėgintą žmogų ir rekomenduojamas namų gėrymas. Riebus, putoja su tikru smoku ir gvarantuotas rezultatas. Sudėtinai del 5 gorčių bus pasiųsta už vieną dolerį; ikvaliai delei 20 gorčių bus pasiųsta už $2.50; pilnos informacijos su kožnu užsakymu. Duok mumis progą ir persitikrink. Perspėjimas, nevartok mielių, nes priešais tiesas. Knygutė su formulais bus pasiųsta už 1 dol.

[redacted]

INTERSTATE DISTRIBUTORS
27 East Grand River Avenue,
DETROIT, MICH.

Parsiduoda

Parsiduoda 20 vištų su labai dailiu vištininku, 8 pėdų pločio 10 pėdų ilgio—vištos jau deda. Parsiduoda didelė kiaulė (3 šimtų svarų), mažytė kiaulaitė apie 70 svarų, 13 bušelių bulvių, 2 tonai anglių, kateris, kortas medžių, labai puiki vieta del gyvenimo, puikios stubos, 13 dolerių randos, nuo Millburio iki karo nueiti užima 12 minučių, o lig dirbtuvės 10 minučių. Priežastis pardavimo—važiavimas į kitą miestą. Labai pigiai parsiduoda, atsišaukite pas —

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury st. Worcester, Mass.

ŠTAI MANO BRANGAKMENAI.

"Štai mano brangakmenai," sakė Kornelia, Gracchi'ų motina, kada jos paprašė parodyti savo brangakmenius, ir ji parodė savo sunus, du tukstančiai metų atgal. Ir geriausi brangakmenai išdirbėjo yra pasaulinis garsumas jo išdirbinių. Kožna gyduolė turi gyventi arba mirti, sulyg jos gerumo. Triner's American Elixir karčiojo vyno buvo pastatytas prieš publiką, 30 metų atgal. Šiandie yra geriausia žinoma gyduolė del prietvaro, nevirškinimo, galvos skausmų, nerviškumo, ir kitų suirimų Ir Triner's Angelica Bitter Tonic, Triner's Liniment del reumatizmo, Triner's Cough Sedative ir kitos Triner's gyduolės, kurias galit gaut pas savo aptiekorių, yra taip-pat gerai žinomos. "Štai musų brangakmenai," sako: —

JOS. TRINER CO., 1333 — 1343 S. Ashland ave., Chicago, Illinois.

NORĖDAMI pirkti arba parduoti farmas, stubas, parandavoti kambarius ir tt., garsinkitės "Amerikos Lietuvyje."

IŠPARDAVIMAS!

Dvi lovos su pusnaujais matracais, sykiu tik $5.00. Gesinis pečius kept ir virt — kaina naujo $18.50, dabar tik $5.00. Rusiška balalaika su 6 stygom, puikiai padaryta. Sykiu ir su gaidom rusų kalboj—nauja — $7.50, o dabar tik $3.00.

Kreipkitės pas —

ED. BUKAVECKAS,
1-st floor, 24 Mott str., City.

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS!

Gerbiamieji:—Pranešam Jumis, jog mes atliekam visokius dailydės darbus, budavojam ir taisome namus, taipgi padarome visokius darbus viduryje namų, pentiname ir dedame cimentinius šalytakius, darbą atlie kame kuogeriausiai. Tėmykite gerai adresą:

SIMON VALATKA,
3 Ashmont st., Worcester, Mass.
3 gyvenimas.

Pinigyno Departmentas.

Departmentas viešai paskelbė, lapkr. 18 d. Formalę rezignaciją Carter Glass'o iš Pinigyno Sekretoriaus vietos, sykiu su laišku nuo Prezidento Wilsono, raginant jį priimti skiriamą Suvienytų Valst. Senatoriaus iš Virginijos vietą.

VAIKŲ LOVOS ŠLAPINIMAS.

Pridarė motinoms daug bereikalingos rupesties. Pamėgink gaut tokias-pat pasekmes kaip p. G. Zakovic iš La Belle, Pa., rašė mumis 16 kovo, 1919: "Mano sunus pradėjo vartoti Severa's Gyduoles del Inkstų ir Kepenų nuo 25 d. sausio ir nuo to laiko nė vieną sykį nesušlapino lovos." Šita gyduolė yra taip-pat gera suaugusiems del inkstų arba kepenų suirimų. Mėginkit del išgydimo nugaros skausmų, jei jie paeina nuo inkstų negerumų. Vartokit juos kada tik inkstai nedirba gerai ir reikalauja priežiuros. Prekės, 75c. ir 3 centai taksų, arba $1.25 ir 5c. taksų. Parsiduoda visose aptiekose.

W. F. SEVERA CO.,
CEDER RAPIDS, IA.

AMER. LIET. TAUT. SANDAROS
organas
"SANDARA"
Puikiausiai nušviečia lietuvių gyvenimą visam pasaulyje ir uoliausiai gina darbininkų reikalus. Metams $2.00. Skaitykite visi. Vieną numerį siunčiam pažiurėt dykai.
"SANDARA",
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

UŽSAKYMŲ IR SIUNTINIŲ NESIŲSKITE MUMS IKI MES PRANEŠIME.

Surinktieji iki šiol siuntiniai ir užsakymai yra liuoduojami ant laivo. Malonėkite palaikyti pas save visus siuntinius, kokius kas turite, rengiamus arba prirengtus siųsti į Lietuvą per musų Bendrovę iki mes pranešime per persimuša su liga:

Užsakymai ir skrynelės suplaukė pas mus taip skaitlingai, kad mes nespėjome nei suženklinti ir knygosna užrašyti ir pakvitavimus pasiųsti, nekuriems iš siuntėjų. Tą padarysime be kraudami į laivą.

LITHUANIAN AMERICAN TRADING COMPANY,
680 Fifth Avenue,
New York, N. Y.

VISI BIZNIERIAI GARSINKITĖS "AMERIKOS "LIETUVYJE."

'LIETUVIŠKAS ISRADĖJAS.'

Šituo vardu knygutė parodis jumis kiek žmonės pelno padarė ir kiek dar gali padaryti per išradimus.

Tą brangią knygutę siunčiame kiekvienam ant pareikalavimo

DYKAI

Kaipo žinovai (ekspertai) patentų, bandome išradimus DYKAI. Rašykite reikalaudami musų knygutės

AM. E. PATENT OFFICE, (Inc.)
718 Mather Bldg. (A.L.)
Washington, D. C.

Tegul Jusų Pinigai Dirba Del Jus.

Pinigas gulintis be apyvartos yra lygus medžiui be vaisių. Leiskite savo pinigus į apyvartą, tat pinigai darys pinigus. Geriausia ir saugiausia vieta indėjimui pinigų apyvarton, tai DIENRAŠČIO "VIENYBĖS" BENDROVĖ. čia pinigai niekad ne žus, neš didelį pelną, nes Dienraščio leidimas — tai didelis ir pelningas biznis, kurio visas pelnas bus išdalinamas tarp šėrininkų.

Dienraščio šėrai parsiduoda po $10. Visi pirkite tiek šėrų kiek tik galite! Klauskite paaiškinimų, rašydami tiesiog į Dienraščio Bendrovę, šiuo adresu:

Lithuanian Daily "Vienybe"
120—124 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.

Žmogus kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasimasi pasidaro papročiu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moteris kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasimosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nuo pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkutę. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pačto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

VIETOS ŽINIOS

Vieša padėka.

Lietuvos Šelpimo draugija, savo susirinkime 30 d. lapkričio, Lietuvių ukėsų kliubo kambariuose, apkalbėdama pasekmes koncerto atsibuvusio 23 d. lapkričio, Mechanics svetainėje, nutarė išreikšti savo dėkingumą visiems prisidėjusiems prie to koncerto. Tad šiuomi viešai taria "ačiu:" "Aušrelės" Chorui, kompozitoriui M. Petrauskui; Lietuvių Benui (po vadovyste p. Našukaičio); kalbėtojui adv. F. J. Bagočiui; dainininkėms, p-lėms Iz. Avietėnaitei, M. Jablonskaitei ir V. Timinskaitei; pianistėms, p-lėms M. Ališauskaitei ir J. Rauktytei; pianistui A. Erickson; smuikininkui J. Dirveliui; dainininkams, p. Steponkui ir P. Skrickiui; kornetistams, J. Našukaičiui ir J. Bliudžiui; vakaro vedėjui Dr. F. Puskunigiui; "Amerikos Lietuviui" už koncerto išgarsinimą; koncerto surengimo komitetui ir šiaip visiems, kurie prisidėjo kuom nors prie koncerto surengimo.

Liet. Šelp. Dr-jos
Valdyba.

P. S. — Atskaitos nesuspėta paduoti į šį "A. L." n-į. Tilps sekančiame.

"Tag Day" surinkti pinigai pasiųsta į Lietuvą prez. Smetonos vardu.

Šiuomi pranešu, kad pinigai, $5,582.02 (26,305 kronos) surinkti per "Tag Day", spalio 18 d. ir koncerto 19 d., jau pasiųsti į Lietuvą, vardu prezidento A. Smetonos. Pinigai pasiųsti šitaip: Draftas išpirktas iš Merchants National Bank and Privatbanken i Kjobenhavn, Copenhagen, Denmark. A. Smetona, Pres. of the Lithuanian Republic, Kaunas, Lithuania.

Kun. J. Čaplikas,
"Tag Day" Kom. prez.

Pono V. Vaško prakalbos.

1 d. gruodžio, pobažnytinėje svetainėje atsibuvo prakalbos, surengtos, kaip plakatai sakė "sugrįžusiam iš Lietuvos delegatui, seržentui V. Vaškui." Rodos, kad šis žmogelis, turėdamas (anot plakatų) "nepaprastą drasą," nuvyko Lietuvon, siunčiamas Liet. Prekybos Bendrovės, savais tikslais, ir tenai išbuvo porą menesių. Jam sugrįžus, Lietuvos Prekybos Bendrovė siuntinėja jį po lietuvių kolonijas kaipo kokį pranašą, apsakyti ką matė (arba įsivaizdina kad matė) Lietuvoje. Pasirodo, kad Lietuvoj budamas, p. Vaškas visur apsilankė, viską matė, neapsakomai pagelbėjo Lietuvos valdžiai visokiuose dalykuose (kažin ką Lietuvos valdžia ir butų veikusi be jo toj kritiškoj valandoj ir kaip ji dabar apsieina, jam apleidus tą kraštą?). Viską sužinojęs, p. Vaškas dabar gali pranašauti, žmones mokinti, ypač kaslink "gerų" ir "blogų" laikraščių skaitymo.

Iš p. Vaško pasakojimo išeina, buk jis baisus didvyris: aš buvau Kalvarijoj ir prisidėjau prie lenkų išmetimo iš ten, prie konfiskavimo jų turto; aš Lazdijuose sugavau tulą dvarponę, kuri norėjo apšaukyti savo vyrą kalėjime tebėsantį ir konfiskavau nuo jos vištą; aš plenus dariau su karės komandantura kaip iš lenkų Seinus atimti (bet plenai gal nekoki buvo, kadangi Seinai dar vis lenkų naguose); aš vieno dvarponio palei Širvintus konfiskavau 6 arklius, ir taip toliau ir taip toliau; viską "aš" atlikau. Daug žygių p. Vaškas ištikro atliko: čia išspyrė tulo pono duris (tikrai bolševikiškai!); ten atėmė kokio žmogelio kumelę, pakišęs revolverį savininkui po nose; dar kitur atėmė žydo šnapsą; (žingeidu koks buvo to šnapso likimas? Amerikoj begyvendamas, p. Vaškas buvo įgyjęs vardą kaipo didis "sausumos" priešas.).

Ant galo, netekęs geros medegos klausėsi prakalbų vedėjo ką kalbėti toliau. Daugelis žmonių buvo labai neužganėdinti p. Vaško kalba; sako, tai Savizrolo pasaka ir gana. Keista, kad musų kompanijos negauna rimtesnių "delegatų" ir kalbėtojų. **Prakalbose buvęs.**

Prakalbos.

Lapkričio 30 d., Lietuvių svetainėje, po pietų buvo surengtos LDLD. prakalbos. Kalbėjo Zuzana Puišiutė. Jos kalba kai kuriems komunistams neaiški buvo ir po prakalbai jie pradėjo duoti klausimus. P. Bušas komunistų 40 kuopos naris, atsakydamas į kalbėtojos išsireiškimus, pasakė: komunistai neatsisako imti dalyvumą parlamentinėj kovoj—reformose ir tt. Jei taip ištikrųjų butų, tai išeina, kad komunistai nesiskiria nuo socialistų taktikoj, o skirtingumas jų tik varde. Kad išrišus tą dalyką aiškiau, panelė Puišiutė sutiko atvažiuoti į debatus su Worcesterio komunistais.

Laukiame.

26 d. lapkričio "Jaunų Lietuvių Ratelis" turėjo labai gražų muzikos ir šokių vakarėlį Worcesterio Konservatorijos svetainėje. Programą kuoartistiškiausiai išpildė: pianistės, p-lės Lations ir Ališauskaitė; dainininkė p-lė Izabelė Avietėnaitė; smuikininkas p. J. Dirvelis; šokikė, p-lė Evelyn Pranckevičaitė ir dainininkas, p. Jankauskas iš Bostono. **Reporteris.**

Anot policijos raporto, nuo liepos 1 iki lapkr. 25 d., 1919 mete, Worcesteryje buvo 2,712 mažiau areštų negu per tą laiką, 1918 mete. Praeitą metą per tą laiką suareštuota 5,314 ypatų, o šiemet 2,602. Priežastis areštų sumažėjimo sakoma yra svaigalų uždraudimas.

Nuo 30 d. lapkričio gatvekarių kainos Worcesteryje bus po 5c. ant visų linijų miesto rybose iki City Hall; keliavimas ana pus City Hall vėl lėšuos 5c. Ši sistema bus išbandyta per 30 dienų. Dabar, paveizdan, žmogus įsėdęs į karą Quinsigamonde moka 5c. iki City Hall. Jei nori toliau važiuoti—kad ir tik keletą varsnų arba net iki Greendale, turi užsimokėti dar 5c. išlipant iš karo. Taisoma nauja kainų sistema ir del apielinkės miestelių. "Transferių" niekur neišduodama.

Šią sąvaitę Worcesteryje tebeina kampanija surinkimui $100,000 del padidinimo Šv. Vincento ligonbučio.

Puiki Proga!

Pigiai parsiduoda dailydžių, murininkų, plomberių bei popieriautojų įrankiai, taipgi visokio stako ir geras automobilius. Kreipkitės po numeriu—

20 ALPINE STREET. arba Vernon Hotel, room 3; val.: nuo 7:30 iki 8:00 vakarais ir subatomis po pietų.

LIETUVIŲ ŠVARIAUSIA BARBERNĖ.

Tai vienatinė vieta šitoje apielinkėje, kur gražiai ir pagal kiekvieno norą apkerpa plaukus, nes dirba jauni ir gerai išsilavinę barberiai. Priegtam išgalandame visiems kas tik atneša senas britvas. Dabar turime labai gerų ir nebrangių britvų pustų; taipgi visokių vaistų del panaikinimo pleiskanų ir sustiprinimo slenkančių plaukų. Moterįs ir merginos, kuriom slenka plaukai bet nenorite ateiti į barbernę vaistų, parašykite atvirute su savo antrašu, o aš atnešių vaistus jumis į namus.

L. J. PAULAUCKAS,
(Šalia Buinickio aptiekos)
102 Millbury str. Worcester, Massachusetts.

DU KAMBARIAI ANT RANDOS.

Vienas ar du, sykiu, arba po vieną, ženotiems arba ir merginoms, be skirtumo tikėjimo pažvalgų. Kreipkitės pas —

Ed. Bukaveckas,
1-st floor, 24 Mott st., City
(49—51)

ORIENTAL BALSAM
(Rytų Balsamas)

Miglininkas, oro valytojas, čystytojas ir užmušėjas limpančių ligų sėklų. Jeigu išdukuotas liuosai kožnuose namuose, krautuvėse, arba užeigose. Parsiduoda buteliuose gorčiaus didumo per musų agentą.

K. EWANOWSKI,
29 Vernon Sq., Worcester, Mass.

PIGU!

Moterų kautai visokių madų—pigiau ir brangiau; moterų siutai, vyrų siutai ir kautai, vaikams siutukai ir kautukai. Čeverykai iš lietuviško fabriko, druti, puikųs, madoje. Pas mus gausite visokių žieminių aprėdalų. Norinti siųsti drapanas į Lietuvą, parduodu pigiau ir ant vietos viską gausite: valyzų, baksų. Čia galima sutaisyti greitai ir gerai, kad siųsti į Lietuvą. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite, geriau pas savą negu kitur. Kviečiame visus atsilankyti.

MRS. A. STANKIENĖ,
372 Millbury Street,
Worcester, Mass.

DR. F. MATULAITIS
17 Millury St., Worceter, Mss.
Tel. Park 7761
Ofiso Valandos:
1 to 3 P. M. 7 to 8 P. M.
Nedėlioms 1 - 3 P. M.

Geriausios rušies akiniai,—1/10 12 K. auksų aptraukti rėmeliai, vertės $2.50, musų kaina $1.98. Stiklus akiniams suteikiam sulyg akių per musų akių registruotą Optometristą — nedaugiaus kaip $2.50.

OPTICAL DEPT.
Denholm & McKay Company
Worcester, Mass.
Boston Store.

PARSIDUODA pigiai geras pečius kukniai. Krepkitės pas FELIKSĄ ŽEIMĮ,
97 Ward st., Worcester, Mass.

MAUDYTIS SVEIKATA!

Loviuose maudynės, garo maudynės, elektrikos masadžius, žmogus patarnauja. Atdara dieną ir naktį. Lovių maudynės moterim atdaros visada, Garo maudynės del moterų atdaros nedėlios ir panedėlio vakarais.

RUSSIAN TURKISH BATHS,
3 LEDGE STREET,
kam. Water st.,
Worcester

Dr. F. B. Puskunigis,
175 Green Street, Worcester Mass.
Priimami ligoniai sekančiose valandose:
Nuo 8 iki 11 prieš piet
Nuo 1 iki 3 po piet
Nuo 7 iki 9 vakare.

PRANAS LEVERIS,
Dailydė-statytojas.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, maloněkite kreiptis pas mane, po numeriu—
15 MILLBURY STREET,
Telefonas 8177.
Worcester, Mass.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvįs, oisterius, klempsus, vėžius, taipgi marinavotus galima gauti kenuose.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėmis ir į krautuves.
Sullivans, Vernon Square,
FISH MARKET.

PRANEŠIMAS!

DAUGELIS IŠ JUSŲ BUVOT NEUŽGANĖDINTI UŽTAI, KAD NEGALĖJOTE GAUTI BUCK RUN OIL & REFINING COMPANIJOS ŠĖRŲ, KADA JIE BUVO PO $2.50. MUM GAILA, BET MES DARĖM GERIAUSIA KAIP GALĖJOM. MES ESAM LABAI UŽSIĖMĘ IR NEGALIME SPĖTI SU VISAIS DASIŽINOTI—BET MES MĖGINAM TĄ ATLIKTI GERIAUSIU BUDU.

DABAR, JŲS TURITE SKUBINTIS IR PIRKTI ŠĖRUS PO $3.00 PIRMA NEGU PABRANGS. MES MANOM, KAD JIE BUTŲ PIGŲS IR PO $6.00 ARBA $7, UŽTAI, KAD MUSŲ ŽEMĖ YRA LABAI TURTINGA.

ATSIMINKIT, KAD ŠITA KOMPANIJA VISKĄ ATSIMOKĖJO IR SUTVARKĖ PER JOS GERĄ, TAUPINGĄ SISTEMĄ VEDIME BIZNIO.

MES ESAM UŽGANĖDINTI, IR ŽINOM, KAD TIE, KURIE TURI ŠĖRUS JAUČIASI LABAI LINKSMAIS IR LAIMINGAIS.—MES PATARIAM TIEMS, KURIE NORI TAPTI ŠĖRININKAIS, NELAUKTI, BET TUOJAU PASIPIRKTI ŠĖRŲ PAKOL GALITE JUOS GAUTI PO $3. ATSISĖSKIT TUOJAUS IR PARAŠYKIT PAS —

CHAS. A. WOOD & CO.
19 W. 44 STREET,
NEW YORK CITY.

MES PASIŲSIM AGENTĄ JUMIS ARBA PASIŲSIM JUMIS APLIKACIJOS BLANKAS, KURIAS JŲS PATIS IŠPILDYSIT. NE LAUKITE!

Nepamirškite musų
Drapanų ir čeverykų KRAUTUVES

Naujausios mados siutai, skrybelės, marškiniai, kaklaraiščiai, čeverykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasite; geriau pas savą negų kur kitur.

Kviečiame visus atsilankyti

V. GINKUS
52 Millbury Str.
Worcester, Mass.

Lietuvių Vaistinyčia
Aptieka.

Jeigu kada turi kokį receptą nuo daktaro arba pats nori sau gyduolių nusipirkti, nežiurint kokios ten gyduolės butų ir kaip jos vadintusi, jeigu niekur negauni pas mus visada gausi.

Kviečiame visus lietuvius lankytis savo vienatinėje Lietuviškoje Vaistinyčioje mieste Worcester ir apielinkės. Kas negalite pas mus ateiti, galite rašyti.

A. BUDREVICIA
93 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Daugiau Lietuvių eina pas mane negu pas kitą Dentistą Worcester

Aš esu Expertas auksavime | Žemiausios Kainos

Traukiu dantis be skausmo

DR. FREDERICK BROWN
34 FRONT STREET Next To Plaza Theatre
Atdara Vakasrais

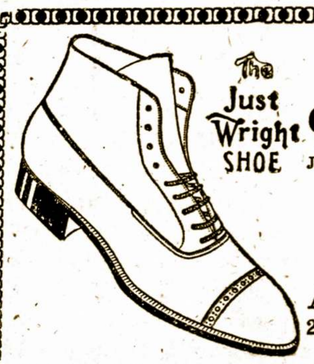

The Just Wright SHOE

GERIAUSIA
Ceverykų Krautuvė
Jeigu nori nerų drutų ir smagių Čeverykų ateikite pirkti pas
Amutį ir Ananką
o visada busi užganėdintas savo pirkimu.
Amutis ir S. Ananka
27 Millbury St., Worcester, Mas

KUR BĖGI JONUK?
—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.
10 Vernon Square.
Tę parduoda gerus čeverykus.